

యత్పదాంభోరుహభాన విధ్వస్తాశేషకల్మషః ।
 వస్తుతామపయాతోఽహం వేంకటాఖ్యం నమామితమ ॥
 పుష్పాంభోజవికాసాయ పాపభ్యాంతక్షయాయహ ।
 శ్రీమానావిరభూర్భూమా రామానుజదివాకశః ॥
 సమస్తజననీం వందే భైరవస్తస్తనృదాయనీమే ।
 శ్రీయసేంత్రినివాసస్త కరుణామివరూపిణీమే ॥
 కమప్సవధిం వందే కరుణా వరుణాలయమే ।
 వృషశైలతటస్థానం నృయంవక్త్రమ్మహాంగతమే ॥
 కూజంతంరామరామేతి మధురం మధురాక్షరమే ।
 ఆరుద్రకవిలాసాఖ్యం వందే వాక్త్రకిరీకిలమే ॥
 తదుపగత సమాసస్థియోగం
 సమమధురోపనతార్థవాక్యబద్ధమే ।
 రఘువరచరితం మునిప్రణీతం
 దశశిరస్త్రస్త్రినామయద్భుతమే ॥
 ఆపదామప మంత్రారం దాతారం సర్వసంపదామే ।
 ఆకాభిరామంత్రీరామం భూయోభూయోనమామితమే ॥
 క్రిసేణాల్క్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్పరమేశ్వరీదత్త
 నందన పరబ్రహ్మణోనమః —

రామః ఆయోధ్యానగరీ అత్వమేథయోగసమయే సోదరాన్, వానరాన్,
 రాక్షసాన్, ఔరభూతాన్, బంధువర్గాన్, తాపసాన్ సమపేతస్త్రిన్, రాతకుల్బ
 మయోభాసనేచడపవిత్తశ్రోతుమభిలాషవాన్ స్థితేసతి,
 కుశీలవో విషంబకాద్వయంధృత్వా, రామాయణకథాం
 గానంకర్తుమారంభంకురుతః కిమితిచేత —

మహర్షిశ్రీ వేంకటదాస స్తోత్రవిభాః ప్రశీలం

శ్రీరామాయణగద్దమే - బాలకాండమే.

అస్మి సురవరముఖ సకల హరిదధిపతి పురనికర విభవ
సహితమహితం, మనుమనుజపతినిర్మితం, ముక్తిసాధనం,
అయోధ్యపుటభేదనమ్ - అస్మిన్ పరశ్శాయగోపురప్రకార
ద్వార తారణప్రాసాద మంటప హర్షవేదికా కుద్భావరోధా
స్సంతి - కింబ, సువర్ణాకరాః దుర్వర్ణాకరాః సమస్తవిధలోకకరాః
వాపీకూపకాసారామక్రేదాత్తైలాదయస్సంతి - కేదారప
యోగక్షేత్రాణి నానావిధ పూర్వాపరధానోద్భూతకారణ
క్షేత్రాశ్లాసన్ -

అపిచ సురాభీతవత్తైరావత బంధురాః గంధసింధురాః,
గరుడాచల సమానరయాః వివిధజాతిహయాః, కులాచల
సన్నిభ వినాలాః శతాంగజాలాః, నిర్ద్విజతమన భటాః పదాతి
ర్భటాః, ధిషణ్ణోపమబుద్ధిచతురాః భూసురప్రవరాః, సరశస్త్రా
స్త్రాభేద్యవపుష్కాః నైపుణ్రధానుష్కాః, ధననిర్ద్విజాదీన
దిగధిపాః పైశ్యకలాపాః వ్రవసాయార్జితధాన్యపాపేత
నానాజాతిసముష్ణాతాః వృషలజాతా - పాతివ్రత్యనిరంతరాః
స్థితుంతినీనికరాస్సంతి -

తం రాజ్యం సునానేరస్తురపురమివ దశరథనామకరాజా
పరిపాలయన్తాస్తే, దశరథః పుణ్రపురుషః హయమేధాది
యాగనిరతః, శ్లోశ్రితజనావనదక్షః లోకపాలపమః -
శూరజనాగ్రేసరః, అస్సరాజ్ఞః కౌసల్యకైకా సమిత్రేతి త్రిపుః
మహాప్యః - షట్పుత్రత్రైతతభార్యాస్సంతి, సః శూపతిః షష్టిసహస్ర
మయనాః ప్రజారంజనేన రాజ్యపరిపాలనం కృత్వా, కన్యన్ద్వినే
సభాయాం ప్రవేశే సభాస్తారాన విలంక్రమేనామాజికాః!
ఓనుశూతమానేనృయా సమస్తభూగాః మయోచరితాని

పుణ్యకార్యార్థినేకాని, కింతు కేనోపాయేనాపి నభవతిసంతాన
ప్రాప్తిః, తస్మాదత్రస్థాః సర్వజనాః వదంతయూయంకార్త
సాఫల్యవిధానమితీత్రాత్సనత్యుమారకథితంపూర్వ
వృత్తాంతంత్రిత్వాసుమంత్రేణి పశ్యేద్ధతరథః సపరివారేణ
సాకం రోమపాదసమిపమవాప్రతదీయసపర్యాకృత్వా
న్యంగేకృత్వ నిజులాలసావిధానం విజ్ఞాప్య రోమపాదజామా
తరంఋశ్వశృంగం తస్సభార్యకాంతయాసహ నిజరాజధానిం
ప్రాపయిత్వా వసిష్ఠవామదేవతాశ్చపాది పురోహితైస్తుమ
త్రాది మంత్రిపుంగవై నానాదేశాధిశ్చరైః బంధువర్తైః
కాసల్వాదిజాయాభిసృహ ప్రావీణత్వజ్ఞేరథోయోగశాలాం
తతఃఋశ్వశృంగో యజ్ఞమారభ్యవిధేననతిక్రమ్య సంపూర్ణ
మకరోత -

ఏతస్మిన్నంతరే సవనార్థమాగతంబ్రహ్మణంనిరీక్ష్య సర్వ
నినింపాః ఇత్యమవాదీత్ - హేలోకేశ! చరకాలాదనుభవతి
వైమానితాఃఋషయశ్చరావణకృతబాధాః ఇతఃపరి న
సహిష్వంతి తస్సనిశాచరస్సవధోపాయం భాషయ!
నోచేదస్త్రాకంజీవితైః కిమపి నాస్తిప్రయోజనమే.
ఇతి బద్ధిశ్చుభ్రైః పృష్టా విరింబరిత్యమవచత్. హేసురాః!
మమవరప్రభావేన రావణో మదాంధోఘూత్వా^{బాధతే} సురనర
తిర్భగాధ్వనేషఘూతాన్ తంమారయం మధుసూదన
వినా నశక్నువంత్యస్తే² తి త్రాత్వా నిర్జరకుప్తైస్త్రాకం
కమలాసనో నిమివితలం చనాభ్యం బద్ధంబువినా
మకుందమస్తాపీత్ - తస్మిన్నవసరే శంఖచక్రాదిదివ్య
యుధధరః సంఘైః పుండరీకక్షణైః పురుషోత్తమః
పీతాంబరధరః ప్రావృద్వలాహకశ్చామలవర్షః ఘటనా
ఘటనా సమర్థః దేవానామగ్రభాగేనాక్షాత్కారంకృత్వా
బ్రహ్మధ్వజరపుష్కలాభిస్తుతిభిరీది తాఘూత్వా -

హే చతురాస్త్రది సవన భుగ్గ్రహాః ! మయా విదితం
యశ్చ కం వాంఛితం సన్నిహిత మభూత్తావణి సహృద
కాలః తస్య నిబర్హణం విధాతుర్భరత్రాభావేన నభవతి
సురాసురాదిభిః. మర్కట మనుష్టైశ్చైవ భవితవ్యం -
భవిష్యాత్ప్రహం మనుష్యావతారః కింతు మమావతార
కారణయోగ్యః కః క్షరస్థానం సంభవేయం కతి రూప్తే
ర్మనుష్యులకే స్థితవ్యం కతి హయనాః యూయం
సర్వే మమ సాహాయ్యం కతి ష్టేథతి గౌరవార్థం వదంతం
లక్ష్మీకాంతం సందృశ్య విరింబనాదివేభాః త్రమోదభరితాం
తః కరణాః భూత్వా-హే పురాణపురుష ! భవాన్ సంద్రుతి
సాంకేతాధిశ్చరస్య పత్నిషుకౌ సల్లాక్తికా సమిత్రేషు -
భవద్ద్రుపం చతుర్భాగైర్భిభజ్య భూలోకే జనిత్వా -
రామ రూపేణ విరాధభరదూషణ త్రిశిరమూలబల
రావణ కుంభకర్ణాది సక్తంబర సహస్రాన్-లక్ష్మణ రూపేణ
చితికాయేంద్రజదాదీన్-భరతాకాతకాత్రైన్కోటి -
గంధర్వాన్-శత్రుఘ్నాభిర్భయాలవణాసురం మరయత్త్వా
భూలోకే వికాదశ సహస్ర సంవత్సరాః వసిత్వా స్వస్థాన
మాగచ్ఛ. వయం గోలాంగులాచ్ఛ భల్లష్టవంగాతార్తి
స్రావాయ్యం భవత్య కతిప్రామీతి నిజనివాసానగమన్
గోవింధో పృథ్వీశ్చత్వమ గమతే -

తతః యాగపతి సమాప్త కాలాగతే సతి మహావీర్యః మహాబలః
కృష్ణరత్నాంబరధరః దుంధుభిస్సేనః సింహజటా సదృశ త్మశ్చక్రేణః
శుభలక్ష్మణ సంపన్నః దివ్యభరణ భూషిత దినకర సమాకారః
తైలజ్జవదీర్ఘకారః కశ్చీన్నవ పురుషః దివ్యపౌయ సంఘోర్ణం
సువర్ణ పాత్రం భుజాభ్యాం గృహీత్వా మోమ కుండసాదా
హవనీయ పావకాదావిర్భూత్వా దశరథం విల్కచ్ఛ " హే నృప !

మాంప్రజా పతే రాగతం పు మాంసం విద్ధి పాయస మిదం మన్యో
దుర్లభం తవ భార్యాభ్యంప్రయత్న తవ మనోరథం సా ఘల్గం
భవిష్యతేతి భాషిత్వా సోపు మాన పవారణ మగమతే -
దశరథోఽపి పరమానందభరితస్సనే పాయసపాత్రం భుజాభ్రా
మద్భ్రాతృకనీయమధ్ధాంతమహాప్రభాత్యానిరక్ష్య పాయసాన్న
కథనం విజ్ఞాప్త పాయసాన్నేచార్థం కౌసల్యాయై తదర్థం
సుమిత్రాయై తివశిష్టేచార్థం కేకయి సుతాయై పునరవశిష్ట
ప్రసాదం సుమిత్రాయై దదౌప్రసాదస్తేకారమాత్మకా దశ
రథస్స జాయామణయః గర్భాన్ భ్రాతృరభుః వైశ్వానరా
ర్కతుల్పతేజసా. —

తదుపరి పారశ్యగర్భస్సురానవిలక్త హేనిర్భరాః!
మహావిష్ణురస్సభ్యం సంభవతి. వయం సర్వే గోపుభ్యభల్లాక
మర్కటాకాతై సంభవేన్మధ్వమలకే పూర్వమేవ మమ వదన
నిర్గత జ్వంభజాదబాయత బింబవదాభ్రయా కక్షనాభ్యభల్లా
ధిపస్త్రస్తృష్ట్యయం మాయా విశారదాన్ శూరాగ్రేసరాన్ సమీర
సమాన బివాధ్యన్ సమస్త్రాస్త్రశస్త్రాభేదాపహునాన్ నతీశాస్త్ర
కౌవిదాన్ బుద్ధిసంపన్నాన్ విష్ణుతుల్పపరాక్రమానప్రతిహతా
పాయజ్ఞాన్ సర్వాస్త్రవిదక్షణాన్ బవినః కామరూపిణః -
సృజద్భ్యం దేవగంధర్వాదితాంతాస్తేతితకాస. —

తస్మాజ్జ్ఞాం శిరసావహత్వా బ్రహ్మస్థితస్తారం సురపతి
ర్వావినం సూర్యస్సుగ్రీవం యక్షరాక్షంధమాదనం పావకోనలం
విశ్వకర్మావలం నా సత్సోమైందద్భివిదౌ వరుణ స్సప్తేగిం
పర్షన్యశ్చరభం బుగత్తబ్ధిహాను మంతం బునయాయాసః
తివశిష్టాః నిర్భరాః గరుడగంధర్వకిన్నరకింపుర సిద్ధసాధ్వాది
తాంతా స గరుడానిలవేగోవేతాన్ తిర్భగుర్భాధో గమనః

శ్రీరామయణగద్యము - బాలకాండము

సమర్థాన్ సింహ శాస్త్రాల విక్రమాన్ శిలాపాదపదంత సభా
యథాన్ జనయామా సుర్భానర భల్లుక గోలాంగూలానపితు
తే వానరాదయః శైలాన్ భేత్తుం వృక్షా సున్నో వితుంక్షోచీం
విదారితుం సమద్రాన్క్షోభితుం నిశాచరాన్ మారయతుం
ఆకాశం నిరవకాశం క్షుం సర్వవిధాయథాన్ భంజితుం
తారకా గ్రహాన్ పాతయతుం శమన భటాన్ త్రాసయతుం
మలా మలంజీర్ణయతుం సుధాశనాన్ బియతుం పూర్వ
శైలాదపరగిరి పర్వతం లంఘితుం సమర్థాః పృథ్వింజనితా
వానరాదయః కేచిద్భావినం కేచిత్తుగ్రీవం కేచిత్తమిశ
కుమారం నళం కేచిన్మేలం కేచిదాత్మత్రసేవంతే -
కింఽ పామాలయ గంధమాదన నిషధనీల హేమ కూట
పారి యాత్ర కైలాసాది పర్వతేషు క్షీర సముద్ర సంతాప
వనేషు సంజీవసిత్వా వివం విధే సత్వేతేషాం సహజాః
యోగ సమాప్తా నంతరం దశరథః పుత్రాత్పాదనంఘ్రిం
తయన్ దినాన్వయోపయతే.

తతః ద్వాదశమాసే హైత్ర శుద్ధ నవమ్యాం
పునర్వసూక్షక్షత్రే దినకరణ హితాంగా సితగురు
శుక్రేషు స్వాభ్యున్నాన స్థితేషు లగ్నేశశనా సాకం గోష్పతా
డిదయతి సతి విష్ణో రర్థభాగం సర్వలక్షణ సంపన్నం
జగన్పాథం సర్వలంకన మస్మత్ మిచ్ఛాకు వంత వర్థనం
రామ మసూత కౌసల్య అదితి ర్వాసవం యథా.
పశ్చాద్దశమ్యాం మినలగ్నేభరణ మసూత కేకయ సుతా
కుళీరలగ్నే సూర్యతూదయే సతి సుమిత్రా యామవతతా
రతాం లక్షణ శత్రుఘ్నైః. తతః వసిష్ఠ వేద విధి మనతి
క్రమ్య జాత సంస్కారాన్ కృత్వా కౌసల్య పుత్రస్సరామ

శ్రీరామాయణగద్యమే - బాలకాండమే

ఇతి కైకయోపుత్రస్సభరతఇతి సమిత్రాపుత్రయో
ర్లక్ష్మణశత్రుఘ్నోఽపి నామధేయూన్సకాశ్చత -
రామదయోశుక్లపక్షవత్క్షకిరణివ దినదినతతథ
మోనాఃభూత్వాంబుధాకావేచరపాద్యాయసన్నిధౌ
వేదవేదాంగధనుర్వేదాదివిద్యాసు సమస్తవౌకికవైదిక
విద్యాసు పూర్ణపాండిత్యం సంపాద్యనిశాకరఇవకళాపూర్ణాః
రవిరివతేఽః పూర్ణాః వజ్రపాణిరివ పరాక్రమోదీర్ఘాః
ఘోమయోనిరివ దానగుణాధాః బ్రహ్మస్పతిరివ బుద్ధిసంపన్నాః
కమలాసనైవ విద్యారాంఘతాః భూమిరివక్షమాగుణాధాః
శూలపాణిరివ విభూతిసంపన్నాః శార్దూలైవ దురాసదాః
భూత్వామహ సౌఖ్యేన సంతి రామాదిదాశరథయః —

వివంవిధేసతి వికస్మిన్ దినే దశరథస్సభాయాం ప్రవిశ్యే
తత్రస్థాన్ వసిష్ఠ సమంత్రాదాన్ నిరీక్ష్య హేసభాసదః! మమ
కుమారాణాం వృతతాయ ద్వాదశవయన పరిమితవయః
కాలః పరిణయకార్యాబ్యుపాతమితి భావ మనసికింతు
మదీయాన్వయస్సయోన్యబంధుత్వం లభతే కుత్రైతి
విచారయమాస. ఏకస్మిన్నంతరే పక్షిరథః విశ్వామిత్రా
గమనం బారైర్విజ్ఞాపితస్సన్ జీఘ్రముఞ్ఘాయ విశ్వామిత్రాభి
ముఖం గత్వా తం మహామనిమానీయ సభాయామిబతా
సనే చర పవేశ్య వివిధోపబారై స్సంపూజ్యబద్ధాంబువిభూత్వా
తంఋషిప్రతిజగాద, హేమనో! శ్రమతాంభవాద్యశామ
మహాసుఖావానాం దర్శనమస్తాదృశాం సామాన్యమనుష్యాం
మతేవ దుర్లభః కింతు జన్మార్జిత పుణ్య వికృషేణాలప్స్యతి
కింవా తవాగమనేన మమ జన సాఫల్యమానేతే వికవిన
త్పురుషాంతరీ ఘాద్యవాః మమ పూర్వ పరలకసౌఖ్య

మగమన్ ఆసీస్తుమపాపాని భస్మీకృతాని సుకృతాన్సక్షి
యాని తిస్తృత భవదాగమనకారణం మహ్నం విదిత
మకరోద్భవి దాస్తామితి పృష్టా బభాషే, గాధి సుతా, హే
రాజన్! చరతాలాత్సప్తరాత్రుక్చమనిర్వహణార్థమకరవం
త్రయత్నంకింతు రావణప్రతితౌ మారీచసూచామూనామ
ధేయతాద్వౌ విభావరీచకౌ విఘ్నం కురుతః తౌ మార
యతుం తవ జ్యేష్ఠకుమారం నిరసిత విక్రమకుమారం
ప్రేషయేతి యయాచ -

తల్లపీతం పశ్చిరథస్స మాకర్ణ్యమూర్ఖా మవాప్ర
పునరుత్థాయ హేమనే! బహవో వత్సరాః తిహమన
పశ్యతయా దుఃఖితమనస్కృణూత్వా దేవతా ప్రసా
దేనో గమం కుమారాన్ తంకుమారం రామచంద్రం మమ
ప్రాణసమానమయూహా రాక్షస వధార్థం నసమీచినం
మేతదస్త్రాత్కారణాత్ తవాధ్వరసం రక్షణార్థం సేనయా
సహ శ్రీగమిషాం మ్రహంకింతు రామం నదాస్తామీత్ర
వదుత తదాకర్ణ్యవిశ్వామిత్రో కోపాదితమానసస్సన్
దత రథంప్రతి రే!క్షేత్రయాధమ!! ప్రథమతః వాంఛితా
ర్థం దాస్తామితి మార్గణానా మూశాం కల్పయిత్వా, తద
నంతరం మృశాలాపనకథనమర్కాన్వయే తవైవార్థమేతి
మన్యే. త్వం దుగ్ధ సమద్రేకాలకూటౌజవాన్మిన్వంతే
జనిత్వా కులక్రమాగతాంప్రతిష్ఠాం ధ్వంసంకరోషి. రామం సత్ర
పరాక్రమాది కల్పణ గణానహం వేద్మి కింభవసి స్థితాః వసిష్ఠాది
మహామనయో విదు రింద్రియ కింకరస్త్యం నవేత్తి యథా మేరు
స్థితాః మృగాదయో తం మేరుం స్వేయమితి మన్సంతే. తథా
రామం కుమారమాత్రమితి మన్సనే తక్షణమందేవమనిసాంధు
రక్షణార్థం ధర్మసంస్థాపనార్థం దుష్టనిగ్రహార్థ మవాతర

శ్రీరామాయణగద్యమే - బాలకాండమే

దితి నవేత్తి. ధిగ్ధిస్థరాత్మన విధిసుఖభూత్వాబరాయ
గర్భామీతి విశ్వామిత్రస్సభాయాః ప్రతస్థేసతి అశ్రుమన
గిరయో అపతనతారకాః పకంప బావనిస్తస్మిన్ సమయే
వసిష్ఠశీఘ్రమథాయ గాధిపుత్రం శాంతచిత్తంకృత్వా
దశరథంనిరేక్ష్యమేరాజన్ మోగమఃప్రమాదమతమని
సామాన్యం మూభావయ, విషళపుమాన్ సత్వ సంగరఃవేద
వతా మర్యేసరః తాపసానాం సార్వభౌమః జ్ఞానినామ
దర్శకః తిష్ఠవిప్రహః పుణ్యమయః సర్వాప్రవిదామో
బార్హస్పత్యుత్సలక్షణం రామవిశ్వామిత్రాసాకంప్ర
పయత్నవదత తానివచనాని పక్షిరథశ్చరసావహిత్యా
రామలక్షణౌ విశ్వామిత్రాయదిదేశః.

తావిమవరపులున్నారామనందాలాపవిధా
యుద్ధకాండకథాంబుయ్యాయకు కుశలము
భావములును మహానయతమనల
వతువుండు ~~పుష్పకాంత~~ సంయువంరామయణాం నర
రదములు తానానమూపుణానియ్యల భూతా
మూపుణులను మూపుణులను మూపుణులను
మూపుణులను మూపుణులను మూపుణులను
మూపుణులను మూపుణులను మూపుణులను
యది డయ్యెనది జనత స్తవమాచకాతస్య
యేతయోర్గానప్రభావన జవలదంగారధాననా
యంనవనత ముఖాన ~~యోర్గానప్రభావన~~
వాద్రవడి కల్పానంచల సామజికానాం
భూషణానాం కంసంతివాక్రొత్తాకాంజనా
నామూనయోః తదానమసభాజనాని ప్ర
మోదాంభాధిమగల్గిభూతావరస్వరసం
భాషణనేత్రమంత్రప్రచండి ~~యోర్గానప్రభావన~~ వితాదవ
బాలకాకావా ~~యోర్గానప్రభావన~~ వితయోర్గానప్రభావన
రసామ్రువో కూపాభావరగానరసం గామనా
మనీ కూపావతయోః ~~యోర్గానప్రభావన~~ నాసతా
వసంతనలకూబారవిసుందరము

యోగి తిరస్కరణం అశ్వశి కించ సతయోగ్యనర
సప్రభా సతవశ్శిశి వంకాకాదరా దయోప
సంతా నిమగ్నజ్ఞ అపేతు సంధరభదయం
లజ్జాయుతమనస్సాంభవంతపుంశ్రేయసా
తప్రాప్త్యోఫలరసాత్తత్తరరసద్యురమోచా
ఫలరసాలఫలమస్తు తయోగ్యసేవా విభవం
వదంతి మూర్ఖుర్యవోషాగినరసం బాలకా
వేతా సమమోహితా సభవతాంబుషబాలకా
భాంతి సర్వరసేషు సతారా మయోక్తువత్స
తు లజ్జాంకం కుంతు రసాలసాలే కుతు
తఫలాంకం కుంతు నామ్యలగ్న శివ్యకం కింతు స
వంశక్తు మారజ్జుకం కుంతు సంధ సింధురగ్న సూరకం
కింతు ససంభవతేషు తథా వ సేతారా మదంప
తానోజ్జ్వల సామనీయ బాలకా సంభూతా తే
సామితే తయోగ్యభావజ్ఞి వో లజ్జాత్తత విరాజ
తే లోకాత్తరంభూతావజ్ఞ తేజ ససేవ లాభా
సతే సతే మనసయోగ మవరనందా పతస్సంతం
మనలవా సంధ్యశ్చ దత్తాని పస్సంతం తాభాన
మోణవనా భావం కత్తు న్నానిరదా తత్తమంక

17. యమస్వః కృతేణ జనం వశ్యం వముని మోక్షం వక్ష్యమి
క్షు సూత్రం కక్షు దాదుం బరయతి వీనయు
షరా యువృద్ధి రిత్తం సర్వ మునయం సంసమ
నాభావం మశలవాభావం దదుక్ష పశ్యుప్రామా
త లక్షణభరతత్రుముర్తీ ముక్తా వాంగదాంజనే
తి యాదివాసరాది పక్షిష్ట విశావమత్రాదితాప
సాక్షి హరజనాదబంధు వర్గాది స ముపేతస్సది
చ సాత మంభ మయో చ్చాస నయోజితాదివి
పవశ్య ధి శ్రోతు మభలా వ వాన్దోతే స తి మనల
వో విపంచికాద్యయం కృతావ కా మాయణరథా
గానతి కుష్మాంక రు మారంభం మరుతం కి మతచ

త
మరయంశవదమోపప్రవృత్తి

~~అస్మి సురవరము సకలవారిదధి పతి పురనికర~~
అస్మి సురవరము సకలవారిదధి పతి పురనికర
విభవ సవిత మహితం మనుషుజు పతి నిర్జాతం మ
క్తి సాధన మయోభావ పు బభ దనమ తస్మిది వారణ

బాలకృష్ణ చంద్రమ్

[illegible]

15

శ్రీరామాయణము

19

శ్రీరామాయణము

మః పూరజనాశ్రయః తస్మాత్తాత్మకం కాంక్షలక్షకం
 సుమిత్రాతమదీతితాత్మకం తత్ప్రసంగం మహాత్మకం
 తోష్యః పశ్యత్తరత్రుతభారాన్మంతసః పూ
 వతీతీతకాత్మకం పతం పశ్యన్మహాప్రవర
 యనాః ప్రజారంజనో నరాభ్యవరిపాలనంకృతా
 కస్మాద్దేవసభాయాం ప్రవక్ష్యసభాస్థరాకవిలా
 క్తవోనామజిహాః శ్రుతా అనుభూతమంశో
 న్మయాంసమ్మస్యభాగిః మయాచరితేనిపుణ్య
 కారాన్మన్మనోనానాకీర్తనానామయనాంపేనభ
 వతిసంతనత్రాప్యః త్రేనాశ్చేదత్రాప్యః సర్వజనాః
 వచంతుమయ్యులంకార్యసంభాషణవిధానమిత
 యతాతప్తపనత్యమారకధితం పూర్వపుత్రా
 తం శ్రుతాన్మమంత్రాకాపేక్షాత్తిక్షణరథః స
 పరివారిణానాకం రామవందనమంపమతవాప్త
 తదయత్రాన్మపరార్థకృతాన్మనోగీర్వత్తజ్జనా
 నిజలాలనావిధానంవిదితాన్మజ్జన

రామవచనజామాతాశంతుతయుశ్చక్రంశం తస్య
భార్యయాశ్శాంతయా సమానజరాజధానోత్త
ప్రావయితాభవసిష్టవామదవశాశ్చపాదిపురాహ
తాస్తుమంత్రావిమంత్రపుంగవై నానాదశాభక్త
రైః బంధువర్తైః కౌడిసల్యాదిజాయాభిస్సమా
ప్రావితత్వజ్జైరభియాగశాలాంతతయుశ్చ
శ్చంగోయజ్ఞమూరభ్యవిధిననతీత్రమనంపూ
ర్ణమకరాత త్తే

వితస్యైస్తంతరే యా సవనార్థమంగతంబ్రవృ
త్తానిరత్యై సర్వనిరింపాః ఇత్థేమవాత్త
వాలాకాశచిరకాలాదనుభవంతై మనికాంః
బుష్పయజ్ఞైరావజాత్వతచాభాః ఇతాపరినన
వోష్యంతే తస్యనికావరస్సవధావాయం భాషయన్
చాదీనాకరం జీవితైః కిమపి నాస్తి ప్రయోజనమ
తే బద్ధైర్బుధైః పృథ్వీవిరించిత్థమవచతే వా
సూరాః మమవశప్రభావనీరావజోమదాంధిభూ
త్వోసురసరతిర్యగాద్యైవ భూతాన్ తంమార

(బాధతే)

శ్రీరామాయణగద్యమ్

యందును సుఖదనావినా న స క్కు వం త్తవేగిత్రులు
తావ విష్ణురమవైనానకంకమలా సనా విమారి త భా
చనాభానం బద్ధాంబరినా ముకుందమస్తా వత తస్మై
స్తావ సరశంశీ పురా వివిధయధ ధరః త్త స ఫల
ప్రంతరీకైర్మణాం పురుషోత్తమః పతాంబర ధరః
ప్రాప్తృష్టలావణ్యనామ లక్ష్మణః ఘటనా ఘటనా సమ
ర్థః శివనామగ్రహణ సాక్షాత్తారం వృతప్రవక్తా
శ్రీజర త్త పృష్టలాభిస్తు తాభి శిక్షితో ఘాతవేదో
చతురాశ్శర విసవన ఘర్షణాః మ త్తావదితం యు
వేగైకం వాంఛితం సస్త్రి హత మఘాద్రావణా సంహ
రణా లః విధాతుర్మమ త్తా తస్స నాబద్ధాణాం వి
ధా దుర్బరప్రభావేన స సరశంశీ సభవత
సురీ సురాదిభిః మర్కట మనుష్యైరేవ భవతే త్త
భవిష్యేషు వశం మనుష్యైరేవ తారః కేతు మమా
వతారకారణా త్తా యోగ్యైరైకః క్వచిత్తానం
సంభవ త్తా కతిరుపై క్క సుప్రసాదేనా తత్త
త త్తవాయనాః యుయూ సత్త మ మనోహరయ
కరిష్యే త్త తార వార్తః త్త వవంతం లక్ష్మణాంతం

చంలకాంకమ్

సంప్రద్య వరించనాదిలెఱ్ఱాః ప్రమాదభరితాం
 తంకరజాః భూత్వా వాపురాణాపురుష భవాదసం
 ప్రతిసాక్షాతాభివృద్ధి వశరథస్సపత్నిషుకాసల్య
 కృతానుమిత్రాభివృద్ధి వంశతుల్యశ్చ రివభివృద్ధి
 భూలాకజనితావరామరూపణాభివృద్ధి
 విరూధభివృద్ధి అత్రాకర మూలచలరావణామంభ
 రాజినకం చరస వాసాభివృద్ధి రామరూపణాతి
 కామౌంద్రబేదాదిభరతాకరణాభివృద్ధి
 భరవృద్ధి శత్రుమూర్ఖభివృద్ధి అవణాసురం మూర
 యాభాభూతాభివృద్ధి వసంతాభివృద్ధి నమూగచ్చ వయం
 గాలానులాభాభివృద్ధి వంగావారాస్థావరయ్యం
 భవతాకరీపూర్వమూతినిజనివాసానగవృద్ధి
 తత్తయోగవరిసమంప్రకారాగ్రహితే సతే శత్రుమూర్ఖ
 దేహి మవరీధ్యం మవరబలం కృష్ణరక్తంబర
 ధరం మందుభివృద్ధి సింహజలంపవరశత్రుకృతే
 శుభలయణాసంపదాభివృద్ధి దివాభభరణామౌళి వినకర
 సమాకారం శైలపవరభూతారం కృత్తుసూరపూ
 షం శత్రుమూర్ఖం తత్తయోగవరిసమంప్రకారాగ్రహితే సతే శత్రుమూర్ఖ
 యసంపూర్ణం తత్తయోగవరిసమంప్రకారాగ్రహితే సతే శత్రుమూర్ఖ
 హతావత వామం ముండం సాధావనయవరమూర్ఖా

చ
 ర
 త
 నా
 త
 కం
 య
 తం

వరుణులై దశరథువలొక్కవం నువ ముం ప్రజాప
 తరాగతం శ్రీ పుమాంసం విద్ధి పాయసమదమస్త
 దుష్టభవ తవ భార్యభవం ప్రయచ్ఛ తవ మ
 నారథ సాధులంభ విష్వతోతభాష్వతావ సాపుమా
 నపవారణ మగమత దశరథిష్ట పరమానంద
 భరతస్సృజి పరయసపాత్రం శుభాభాస ముక్తు
 త్రాణ విలాప నయ శుద్ధాంత మవాప్స భార్యః
 సోమై పాయసా స్మరత కనం విజ్ఞాప్త పాయసాస్య
 చాక్షం కౌసల్యయై తదర్థం సమిత్రాయై అవశి
 ప్త చాక్షం కౌసల్యయై పునరవశిష్ట ప్రసాదం
 సమిత్రాయై దదా తు ప్రసాదస్వకారమత్రాణ దశర
 థస్స జాయామణయః సర్వభృతావక జుష్టైవై
 త్తవరాగ ముల్లత జనా
 తదూపరి పారణగర్భ స్పృహణి వలొక్క వాగిష్టరాం మ
 వశ విష్ణుర స్థాభవం స్సంభవత వయం సర్వ సాపుష్ట
 ల్లా కటా మర్కటావౌ స్సంభవతే స్థాభవ మలాక
 పూర్వ మవ ముత్త వద ననిర్గత జ్వంభణాద
 జాయ త జాంబవదా బ్రహ్మ కష్ట సాపుష్ట

[illegible]

25

శ్రీరామాయణగద్యమ్

ప్రేమో విదూరతమం సముద్రాన్ ప్రేమతమం నిశాచరా
పాతకములకు మారయతమం అశాశం నిరవకాశం కర్మ
సర్వవిదామయభాగిభంజితమం తారకామృతవర్షా
తయతమం శమనభూతాన్త్రాసయతమం వర్షావం
లంజీర్ణయతమం సుభాగనాన్జయతమం పూర్వ
శైలాదపరశైలివర్ణంతం లంఘితం సమర్థం
కృత్తం జనితావహనావలంకారవిద్యవినంకచిత్తశ్ర
వంకచిత్తమారమమారం నభంకచిత్తస్థలంకచి
దాశ్రుత్తస్థవంత కించ శరభముజ్జిత వామాలయ
గంధమాదన నిషధనలహామమూటపరియంత్రా
లానాదిపద్మతేజస్వీరసముద్రప్రాంతక్షువనభుసం
త్రవసేతావివవంవధసత్తేజితేషాం సమంచారం యా
గసమాప్తౌ పృథ్వీతలంక వాక్రసంతరం చకరభం ప
త్రో తాబ్దదనంచంతయదినాన్త్రయావయతతతం
దావదనమోసేత్రామృత సవహారం పునర్వసూనక్షత్ర
ముచివకరలహాతాంశాసితసుమమృతేషు సోపశ్చసో
సశ్చతేషు లక్ష్మీకనీనానానం శిష్టతాత కవయతసేతి
విషాదిర్థభాగం సర్వలక్షణసంపన్నం జగన్మితం సర్వ
లోకసమస్తతమమృతమవంశవర్ణనం రామమమూత

बाबराज

కాసలన్న మది తల్లి రావడ సపంయథా మింత వ నల్లిద
 శ మన్మం మింసలన్న భరతమసూ తక కయసూతా
 సుళరలన్న సూర్య తతూ దయసత సూమిత్రాయామ
 వాతక తాం లక్ష్మణ శత్రుభూతి తతూ వసిష్ఠ వదవిధిమన
 తిన్న మ్మ జూత సంస్తా శాన్తికృత్య కా సలన్న పుత్ర
 స్సరా మయిత కైకయీ త్త పుత్రస్స భరణ త సూమ
 త్రా పుత్రయోగ్గ య్మణా శత్రుభూతి తనా మభయా
 స్సకాక్ష త రా మా దయోజ్మి సున్న పయ వళక్షక
 రణై వ దిన దిన ప్రవర్ధ మానాః యా త్తయథా
 కానివా వా భాన్యయస్సన్తి కా త్తయథా దివ్యమన
~~కానివా వా భాన్యయస్సన్తి కా త్తయథా దివ్యమన~~
 సు సమస్త వా కి కన్ద వత్త తా త్తయథా దివ్యమన
 పూర్ణ వాంఛ త్తం సంపాద్య నితా కరణ వకళాపూ
 ర్ణాః త్తయథా కవివ త్తయథా పూర్ణాః వప్ర పాణిరి
 వ పరాక్రమోదర్ణాః త్తయథా మామయోనివ దానసు
 క్తాః పుష్కంపు తిరివమధి సంపనాః కమలాంసనైవ
 విద్య పా రంగతాః సూలపాణి తివ విభూతి వర్ణనా
 సంపనాః యామిరివయ మానుజా భాన్తి నారద
 లయ వజరాంసదాః యాత్య మవరీషా జ్ఞానసంతి

శ్రీరామాయణ గద్యము

[illegible]

ప్రత్యేక సత్య అభ్యుదయ గీతయో బ్రహ్మతత్వారూః
 చక్రం వ - వావత్తు నిసంస్కృత సమయ వసేష్ఠః
 కర్మముత్థాయ గాధి పుత్రం గాంతచిత్రం కృతార్థ
 దశరథం నరేంద్ర వాక్య బుద్ధి మానమం ప్రమాదమే
 తం మునిసామూన్యం శుభావయ వత్సం పుమాన్స
 త్రసంగరం వర్షవతామగ్ర సరం తాపసానాంసా
 ద్భూత భూమం జ్ఞానినా మదర్శకం అస్సవిగ్ర
 హం పుణ్యమయం సర్వాస్త్రి విదామూ చార్థస్య
 సాక్షి త్రలక్ష్మణాంరామం విశ్వమిత్రానాంకంప్ర
 పయిత్రవదత తానివచనానిపశ్యే రథస్థిరసావహ
 త్వాకా మలత్మణాం విశ్వమిత్రాయాదేశ
 వశ్యుర్వాధి నందనం నిధిక్షయసంపాద్యైవ ప్రమా
 దభరితాంత్ర తం కరణోభూత్వా దశరథాయకృ
 తాశిర్వాదస్సైథ సుస్మృతౌర వివాహముభరారా
 మలత్మణా నత్రాత్మయోధ్యాయాం నిర్గత సా
 ర్థయోజనమూర మతిత్రప్న సరయునదిముత్తర్ణ
 తసాం దక్షిణాతర మవాప్త గాధి నంధి దస్త్రోమ
 నరేంద్ర వాది నకరకులప్రదీపం బలాతిబలేతి

31

(2) రెండు మూలకములు

[illegible]

మంజోవోతియ్ర వంతంరా మముదవత్త వాచావ
మిత్రమునిరాచచేన్ద్ర

భారామ వనెన్ద్రై పురా వృత్ర వధనోపై పుంకిచ్చి
పమోన్ద్ర ముమూచ తనొత్త న్నలదకరూకనా
మధయతా జూనపదా సమోత్తమ సహస్రగంధసం
ధురబ లోపతా భూతా పమమగ పయ్యద్యుగ
మనువేగ దేవాధ తేజవో పాపచారణోదయ
స్రైతాంన బద్ధ జామనక్ష్మం శ్రీ సత్పు లుపాకా
మతిమన్ద్ర సయద పూర్వకచపతితు క్కందరా
త్తామమూరలలత మూర్త వర్తి నంకాప్రమా
తామమూరయద్విష్ణుం లాకాపకశంక మంగ
నానాంనికారణమప సజిద్వ జావో తురితననం
స పతన్ద్ర స్తంతరి సాయత్త పాద పాదచూర్ణమ
ద్యుగిల వశం దాన్ద్ర పతి నర్తనత్త సింహనా
దంచకార శ్రీరామస్తాం నిదర్శయన్ద్ర లక్ష్మణాం
పలాన్ద్ర వోపురుషశ్రేష్ఠ తాదకామతాం వష్ట
చారణోదయ మపశ్యోవో పతననయ్యాం నిబద్ధ
దోరెరచిత్ర పమప నాన్ద్రై భారతి తనొత్త నాన్ద్రై
యామోతి నం సన్ద్రై ప్పాద చాద పాదోదయ

ವಾಕ್ಯಾ ಯಕ ವಾಲಯುಗಲಂ ನಿಷೇಧಯತುರಾಮಲಯು
ಜಾನಪಿತಸ್ತುತಿಸಾಂ ನಿರಾಮಾಂ ತಾಟಕಾ ವನನಿಶ್ಚ
ತಾನ್ಯದ್ರಾ ಸುಖಮನುಷುಂ ಯಪ್ರಾ ತುಲಾಶ್ಚಿತ್ತಾ ಯ
ರಾಮಮಾಲಿಂಶ್ಚ ವಂಶಿ ಕಾ ಸಲೆಯುಕ ಜನುರನಿಶ್ಚ
ಲಾಭೌ ಮತ್ವ ಪ್ರಲಾಭಂ ಕೌಪನಾಂ ದಿವಾ ವಿಸ್ತಾ
ಣಿವಿವಾನ್ಯನಿಶ್ಚ ವಾಣಿತ ದೇಹವಸ್ತ್ರಧರ್ಮ ಪೂರ್ವ
ದಂಹ ಪತ್ರಧರ್ಮ ಪತ್ರಕಾಲಪತ್ರಾ ದಿವಿವಾನ್ಯನಿಶ್ಚ
~~ಪ್ರಮೋಗೇ ವಸಂ ವಾರಾ ವತ್ರಮಿಣ~~
ಕಾಮಯಾಂಹಿತ ರಾಮತ್ವ ಪದಯ ಮಂತ್ರಾನ್ಯವಾ
ನಂಕೃತಾ ಲಯಿ ಕತೆವಿವಾನ್ಯನಿಶ್ಚ
ಛಾ ದಾತ್ವ ಮರಾ ಸುತಾಯ ತತಃ ಪದೇಹಮನುಷು
ವಾಮಲಯು ಕಾ ದಿಶ್ಚ ಮಂತ್ರಾನ್ಯವಾ ವಿದ್ಯಾ
ವಿಶ್ವಮಿತ್ರಾನ್ಯ ದನಂತರಮಾನಯಾಂ ಮಲಯುಣಾ
ಸಾಶ್ವತಮಂತ್ರವಾನ್ಯರಾಮಂ ವಲಾಕ್ತವಾ ಮವಾತ್ಮಾ
ಪ್ರಾರ್ಥಕಾಶಿ ವಿಷ್ಣುವಾಮನಾಕಾರಂ ಕೃತಾ ಪಪನಿ
ಕೃತಾ ಪನಿಧಿ ಕಗಣಿ ಮತ ಅತಂಕಾರಣಾ ತ್ವ
ದ್ಧಾತ್ರಮಮತಾ ಪಾಶ್ವತನಾಂ ಕ್ಷುಲಾಸ ತಾನ್ಯವಾನ್ಯತ
ಸಾಂ ನಿರಾಮಾಂ ತಾಮಲಯುಕಾ ಭಾನ್ಯಂ ಸ ವಂ ಕಿ ಕಿ
ವಿಶ್ವಮಿತ್ರಾನ್ಯ ತುಲಾಶ್ಚಿತ್ತಾ ಯಾ ವಾಮಲಯುಣಾ ವತ್ತ್ವಾಪ
ದಿವಸಮಾಪ್ತಿ ಚಿತ್ರೇಯಾ ನಿಶ್ಚಿತ್ತಯಾ ಸಂರಕ್ಷಣಾ

ವಾಕ್ಯಾ
ಯಕ
ವಾಲಯುಗಲಂ
ನಿಷೇಧಯತುರಾಮಲಯು
ಜಾನಪಿತಸ್ತುತಿಸಾಂ
ನಿರಾಮಾಂ ತಾಟಕಾ
ವನನಿಶ್ಚ
ತಾನ್ಯದ್ರಾ ಸುಖಮನುಷುಂ
ಯಪ್ರಾ ತುಲಾಶ್ಚಿತ್ತಾ ಯ
ರಾಮಮಾಲಿಂಶ್ಚ ವಂಶಿ
ಕಾ ಸಲೆಯುಕ ಜನುರನಿಶ್ಚ
ಲಾಭೌ ಮತ್ವ ಪ್ರಲಾಭಂ
ಕೌಪನಾಂ ದಿವಾ ವಿಸ್ತಾ
ಣಿವಿವಾನ್ಯನಿಶ್ಚ ವಾಣಿತ
ದೇಹವಸ್ತ್ರಧರ್ಮ ಪೂರ್ವ
ದಂಹ ಪತ್ರಧರ್ಮ ಪತ್ರಕಾಲ
ಪತ್ರಾ ದಿವಿವಾನ್ಯನಿಶ್ಚ
ಪ್ರಮೋಗೇ ವಸಂ ವಾರಾ
ವತ್ರಮಿಣ ಕಾಮಯಾಂ
ಹಿತ ರಾಮತ್ವ ಪದಯ
ಮಂತ್ರಾನ್ಯವಾ ನಂಕೃತಾ
ಲಯಿ ಕತೆವಿವಾನ್ಯನಿಶ್ಚ
ಛಾ ದಾತ್ವ ಮರಾ ಸುತಾಯ
ತತಃ ಪದೇಹಮನುಷು
ವಾಮಲಯು ಕಾ ದಿಶ್ಚ
ಮಂತ್ರಾನ್ಯವಾ ವಿದ್ಯಾ
ವಿಶ್ವಮಿತ್ರಾನ್ಯ ದನಂತರ
ಮಾನಯಾಂ ಮಲಯುಣಾ
ಸಾಶ್ವತಮಂತ್ರವಾನ್ಯರಾಮಂ
ವಲಾಕ್ತವಾ ಮವಾತ್ಮಾ
ಪ್ರಾರ್ಥಕಾಶಿ ವಿಷ್ಣುವಾಮನಾ
ಕಾರಂ ಕೃತಾ ಪಪನಿ ಕೃತಾ
ಪನಿಧಿ ಕಗಣಿ ಮತ ಅತಂ
ಕಾರಣಾ ತ್ವ ದ್ಧಾತ್ರಮಮತಾ
ಪಾಶ್ವತನಾಂ ಕ್ಷುಲಾಸ ತಾನ್ಯ
ವಾನ್ಯತ ಸಾಂ ನಿರಾಮಾಂ
ತಾಮಲಯುಕಾ ಭಾನ್ಯಂ ಸ
ವಂ ಕಿ ಕಿ ವಿಶ್ವಮಿತ್ರಾನ್ಯ
ತುಲಾಶ್ಚಿತ್ತಾ ಯಾ ವಾಮಲ
ಯುಣಾ ವತ್ತ್ವಾಪ ದಿವಸಮಾ
ಪ್ತಿ ಚಿತ್ರೇಯಾ ನಿಶ್ಚಿತ್ತಯಾ
ಸಂರಕ್ಷಣಾ

ధంనియమమని సమూహకర్తృయోగలంకారమునాప
 యితావత్ సమూహనిష్ఠానరత్నస్థానసాయముచిహ్నము
 పుష్ప. వాసరత్నము తస్మాదేసుమార్గవయకారకము
 పుష్పంధుకారకంపుత్రము మూసదానం. నననాతువుయ
 లావంతిలావరాజు. శిరస్సపతనసాంప్రతరాజీయా
 నే ముంబువక్రయోగలంకారనిర్వహణానుష్ఠానంధృతా
 యుష్మయోనాంధవ సమహాపత్తి సర్వకారణానామ
 చారాత్మికాంశాచక్రకాసలభ్యనందనస్సమైత్రంబుల
 క్షభాగినీప్రతిరాత్రంబరాః మన్నిత్యవిభూతరాః
 భాంతి పితావధివర్షము మువన్త్రానామనయ
 మున్నా మూనవారాస్రజా మున్నా మున్నా మున్నా
 మూలచంశతయోజనపరిమితదూరేక్షజలనిధా
 వీరతయిరబ్ధి మున్నా వేదానరత్నాస్రజానుబావం
 మూలయితావత్ వివిధరత్నానుభవరతానామనయ
 పథతతే సాగ్రతరణాత్మకం. వ్రజాబడి యుష్మయప్త
 దీక్షాభయమనమదినాధినందనస్సమహాధిపత్య
 యురామం సమూహింశ్రుక పరియుక్తం. చుంబయి
 హానానరధి మున్నా విభావకచరసం. వీరకం విభావ
 మున్నా ద్వరంసాధిల్ల మున్నా విరాటాకృతానా

శ్లో

అంతరమునకును తుభంగమునరంతరమునెప్పడు
నిభవంతులును ప్రతిపలుకొనద్రవకారణంబు
మజాన్వయమున భవమున్నువంతిత్వవచ్చుత
తతస్సలక్షణజారామవిద్యమిత్రంవిలాసప్రహేమ
నీలసర్గకంబనకంపంక్తిరథోహంసవహాదకం
భవతాంభుజాన్వయకావిధాన్వయప్రపయతాం
ప్రతిపక్షకవ్యాసకృతానిసంతాపితనివేదయతే
తప్రవృత్తిగూఢసందనకానకయన్త్రమువల
క్తప్రతిష్ఠమవదత

హంకామభతవితప్తంపుత్తంసఫలమనీతభ
వతాప్రతాభస్థికింతుతవాప్తిమమహిలా
వామపతిమవహంపకారకాంత్రమకంపల్ల
మమృణుమధిలాధిపతిత్వసకంకతాయాగం
తస్మిన్కారజవేళునిసూరసూరగరుడసంధర్మిత
సద్ధృవమపీతాభిద్యంశివకాదంకమసిజానకాభ
కాంత్రప్రవృత్తిమమశివితాంతరంకమధ్యత్వ
రసంధానంకృతాచిత్రతస్మిన్మమతరసితాభ
కననంబాసామితాప్రతాపంవధత్వ
కసానీతాప్రలాపసంధర్మసంధర్మసంధర్మలయ
నిజాంతాలోకపావనస్థాభిమతాంపరిణిత

త్రైలోకస్తాః కసుధీరాః మధిలా మానత్రవిఫలమ
సూరధాః భూతాభిజాత మనఃపుటైతర్థ త్వంసా
మణానాభి సానాన మధిలా నగర మాయా
వా తస్య సంశాధర చావస్య అంతవంశకప్య స సతాం
ప్రాపయన్తే త చంతునకదువరయోక్తు మారేం
త్రనలమణిన్ సుంబంధకయథాస్య వాతథాస్య
యవయోస్సంబంధ ప్రతివిజ్ఞాప్యకాకర్త రామ
లక్ష్మణ మునిభి సహ మధిలా పురంప్రతిప్రత్య
తస్యైవ వస్తాః శాత్రులసింహ అక్ష సాలాపు
కపూరజ్వలస్పృశాల తరత్రుమంహార శిఖాకవళ
మూషాదిజంతవర్జితైర్జీర్ణా చ్చీరకాల పరిచయో
త్పాకర సుతం వతేవయ మార మను సుత్ర తవయ
పాదాంతకప్రతితల్పకన్దు ముత్తాయ తస్య త్వి
వస్తేషం సోధుమనకర్తాః భూతాభివయోగ-చింతా
జ్ఞాతాశ్చూణి విసృజ్య మునరాశికవాప్తయథా
తస్యైవ సనవత్తంత తదుపరివిశిష్టాప్రా మార్గవశే
రామాయ నావంశ వృత్తాంతం మనసాభి పుత్ర
కాచార్యం గంగావర్ణయో భృత్యాంతం సతరస్వ
సహచారం శ్రీరామధ మధనవృత్తాంతం మాలవ

ಬರಲಸಾಂ ಸಂಖ್ಯೆ

✓ 38

[illegible]

బాలకారం చంద్ర

యది వీ జన్మ పయత విశిష్టమిత్రుడవచ్చ
పశ్చిమార్గ ద్విశిష్టమిత్రుడవచ్చి లాభపతిం నిశిత్తు
భాగ్యజ్ఞు ఇ మామవర పురుషారా మలత్తుజా
అయోధ్య నధిపతే క్షరకథస్రసంధనా ఇత మచయవా
భితాథ నిర్వహణారంభం జననా జ్ఞయూక్తా సలరా
జన్మ నిర్వహణ మమనుస్సత్తా సత్తా సద్ధాత్రమప్ర
విస్తయ జ్ఞ వర్షాన రాజి ఇతి విభా వరచరాణి నిర్వహ
సమతంతం నా ఫలం వృత్తవ భవతా సిద్ధు నిస్థితమన
షధిన్వ నా మభి ద్ధనాంధన మష్టము ఇతిమమ పాస
సంప్రప్య మత్రా గమనం కుత ఇత్య భావత వతస్స
సంతరా తత్ర స్థిత స్థితాన ఇతి భాగ్య పుత్రమవలం
కృతా మనా ఇ పంక్తిరథ పుత్రస్రరా మనీషవరత
మా కర్తృత్వ మామనంబు భరితాన్తి తుభ్యమేత
పురస్కృత స్తే భాగ్య వదన్ దుర్వేన్ద్ర తాయ శిషువంబా
యాః పుత్రార్థంతం రామాయ తస్మై విష్ణు వన
మకరార్థ మమమా తుభ్యమే పనాన మా సిద్ధి
ఇతి వచంతం చ తానంబం విలగ్తృ పౌ శివం వంశా
తమసుత తప మా తుభ్యమే తా సభంరామా
య స్వప కురుం రామా ఘోర శప్రభావన తవాం

[illegible]

బాలనాంజం శ్రీరామాయణము 44

44

అమితవిధి కృత్యంబులకులతల తల భూతానాంజం
దేవరాజనాంజం మేదయపురంప్రవిశ్చకమూలా
పయితుమారభుప్రపదిరకవిస్తృతంకచిచ్చి
తచ్చతాంజానిభూతావేతురుమూలంకచిచ్చు
దేవీనమాప్రకాసాభవసమవాప్రజుగ్గుం పద
కారణియెదుకచిచ్చురాత్మసంబలాత్కారక
నాపరివ్రహావయవమూలంప్రమయాజున్దమ
కుద్దెకంతుదవతాప్రసాదనసకబేదిరాజున్దపుం
వారిప్రావయితిచ్చజయలక్ష్మివరాజమానాన్మితద
రభన్వతావత్తుకంతంతున్నమన్దరామాయమ
పి కనుం పదతు

వారాన్వతానాన్కర్ణాంధసందనోదనరథాగ్రపు
త్రంసాంధర్మవాత్రంపరిమపవత్రంవేదేనలతాలవి
త్రంనిరేక్షివారామపభండవదప్రచండకాదండం
పదీక్షపశ్చితినిజగదతదుపరిరామూత్తవాలాని
దేవభూత్రస్సవందయునంప్రజ్ఞామన్తవియూ
జ్ఞానుసారణాభనుస్యూజీరబాకాన్దసామప్రదే
తావత్తుకంకర్ణం

3

45

ಶ್ರೀರಾಮಾಯಣಂ

[illegible]

[illegible]

దశరథోపాసకాః పరమార్థానుభూతాః ముష్టితాపతాప
లక్ష్మణాయోర్మయ మసక్తాః పంచోక్త ప్రాప్తాః పూ
రిత్ర మృగలయలైర్బాహిరిప్రజపరాధాగతం శా
ధాదేహుశ్చ తథా కాలకంయుధాచేద్యువరంసహ
నయతాప్త సుఖనిత్రాం విధా యజ్ఞాన్తమర్థయా
మచాతా యసాత్మ ససంభావితృప్తినిర్వర్తన్
విజయాయతే వైకృతకుమారాయ లక్ష్మణం లక్ష్మణ
శనవసుతాంకాంధనవాప్త ద విదభాగదానమజా
త్మో సలాధిపః తదనంతరం వత్సవజ్ఞా మోచి
మవరావిదాదవిశ్రవసేవత్తిదిభి సాగ్రం బారాద
ప్రత్యే సాగ్రం వివాహం మంతుపమలంత్రిత్యచరా
ర బసవచ్చ మశక్తజాతిబంధుబృంద సత్తాత్రా వక్త్ర
శిఖార్థ ప్రకాశ మనైర్మూలిభి స్సవగత్ర వివా
హం మంతుపచాపా విశతతత తోవసేష్ట విశాపమత్రక
తానందోపరస్థత్రప్రపామధ్యభాగో విభుకృప్రకార
వేదికాం నిర్మయశంధ పృష్ఠ స్సమంతాదలంకృత
త్రాగోప విశామూం సాంకురావై త్రాగోపై త్రాగో
శ్చరాహాః శంఖవారాజోలా బహుర్ణువత్త్రా

వాత్రాణి స్రుతా వ్రాణి నాథం యతాత్మ సమంతాత్మ భావ
 ప్రసాదేనా మయోన్య ప్రవేనాత్మక భావం దత్త
 పద్మజ్జనన స్థరాభరణ భూషితాంసితాంసమాన
 యరామ సానాభాన శ్శుభం నిధానం బ్రహ్మ ప్రవత
 వారామ చంద్ర బ్రహ్మంసితామమసతా తవ సహ
 ధర్మ చరణ్ణియ పతి ప్రతామ వరభాగారా వరచక్ర
 తాళిం తవ పాణి నాథ ప్రత్యక్ష భార్య వాసున
 తాభవిష్యతే పతినాథం వాస్యం తవ పాణి నాథ
 త్కాష్ట పనాథ ప్రతామ వరణిత వదితాత్మక
 ప్రసక్తి లాభివే మంత్రప్రాతాదితం మంత్రాదరా
 మవరాప్త మమోచ ప్రాప్తకారే ప్రత్యక్ష పవర్షుః పు
 ప్త వరాప్త జీనిర్జ్వరాం సాధు సాధితా కవీంద్ర జన
 మత్సా నయో తదత్తంతరం జనక భూవరాలక్షణా
 యాచాక్షణం భరతా యమాంక వంశత్రుఘ్నయ
 ప్రతేక్షింస మత్సా వివాహ మకళిత రామోది
 రాజకు మారాంత పత్ని సమతస్సంతా వవేత్తాది
 కాం యుషధి మాతృపత్రాదిప్రాజ్ఞాప్రకటా
 త్త జప్తాక దేవ స్థారాన్త

కం క తివయదురగనపుతసతిమార్గమధ్యప్రదమతోహ
ర్మవికాతానిపశ్యన్మనమిత్రానాభ్యసంతతదాదక
రభావసిష్టంవిలాసక్రవంమునివరణ్ణాహామగాః
వహ్నిమూలమగ్నిశ్శ్చమభతరంప్రదర్శయతిస్వమూజా
తితతోమృగాః ప్రదర్శయతియం తిప్రదశుభానిప్ర
దర్శయతిప్రదక్షిణామితభాషితసతి ~~హి~~ వరమూ
మామరారాకాభూమూతభూతభూతకణాగత్రవసిష్టాది
భక్తిపుతపూజాద్రవ్యాణిదశరథకుహరానిదనవాసా
స్తనాదృప్తరామంప్రత్యదదత్

భారీభూప్రవరపూరాదేవచాపాతి ~~అమృతశివప్రకా~~
నిరామయవిశ్వకర్మాతయోశాస్త్రపయోగైకం
భర్తాయాద్యతేయంవిష్ణవదదాతేనచారపనక
వస్త్రోపర్యాదబభేద ~~వికాత~~ ~~వికాత~~ ~~వికాత~~ ~~వికాత~~ ~~వికాత~~
దూరాభిష్టాతే ~~అమృత~~ ~~అమృత~~ ~~అమృత~~ ~~అమృత~~ ~~అమృత~~
వర్షాదివిర్భూతాః శివకనకమోక్షలప్రమాణాత్మజ్ఞా
తాదే ~~అమృత~~ ~~అమృత~~ ~~అమృత~~ ~~అమృత~~ ~~అమృత~~
కల్పయామాసుః తస్మైజిహ్వేనారాయణాస్త్వ
వదంకారమోక్షదాశివశ్చస్రంభభూతోజ్జ్ఞా
త్ తదానిలింపాస్తయోర్భక్తంనివారయత్యమహా

శ్రీరామకాండ

50

చేవస్వబలాద్ధరిచలం మనః మహాత్మరవతా మ
పుంకరస్వధనుద్ధతాదవరాతాయ తం-చాపంధ
మకరాతిమయాపుతం వజ్ర వజ్ర సుకంఠ
శరాసనంబుచకాయచకం బుచకాష్ట మహాశు
కాయాదాత్ అహం జమదగ్న చత్రస-చాపసా
న విక-వంశపురానయాజీవీతి త్రయకులాదిగా
శనమవరవం తస్మాత్కరజాత తం-చాపమధి
జ్ఞతస్మాత్ససయవిద్వద్వయధ్యం బాసామి
త్వవచత

తతః శరణాదావరగ్ధం దస్మి తవ శూనారవంధ
తావత్తావత్తావ మారాపయతావ వోపరశ
ర త్వం ప్రావృణాత్తావ విశామమత్రస్వబంధ
మతావత్తావ సమాభవతా తరస్మాదవ-చా
భయసతప్రాతావ తిత్తి చావారగ్ధాన
స పరశురామయలంధరమహావీర తిత్తి
త్త మమ్రవత్తావ సర్వచావలమార్కప్
మమ్రలంధరాయ తిత్తి మమ్ర వా జమదగ్న
శరసంధానదాతా మకారమయాధనుషే
సభవతవోమోక్షం భవతానమవరక్రీడా తా

శ్చ తపః పుణ్య లాక సాహసానానివా ధవంసంకరిష్యామి త్వవా
చ త మమ నావేనైస్త్విహారణ్యగచ్ఛం పుక స్త్రోత్ర సురాః
పారికాంక్షేణాం కనుదనంధురకి స్తురకింపుకువాప్యహ
స్థే సాంధ్యాదయో తత్రాగతా త్వగశవనవైస్త్వ
హానీష్యం వానరభిమానిశ్చ తం నిర్వర్తయంతం జమద
గ్నిస్త్వ త మమ తం తస్మాత్ ముచ్చయ్య తుభా సత్తావ
త్త ప్రవృత్తాచ పకుల సంభవస్సరా మసాన్విత మప్రభా
వం త తం కుశారధరీనిర్వర్తయంతా బ్రహ్మంజలేన్ద్ర
భూత మువం కథిస్తా వేధి పూర్వ నవారగభస్మ మదపరా
ధంత్వ మయత భవతామ వార్యైర్ధర్మభక్తకైర్నవైర్మ
దార్యైర్దేవైర్జాతీ కల్యణానుజాన్తీస్సు తంకుదంతని
లంకాం తవం సర్వ లాభైర్భూత్యుక్తా వైష్వనత్వర్యుః
వృద్ధి సుగ్రవారకారణం కుశాప్తినీక మారణం మ భూ
టభాదిభంజనం వరానాజున సురరంజనం ప్రధ్వంసిత
నికాచరం పద్యా లయో సవరచరం దివ్య మంగళవిష్ణు
వేదాపతీ తం చ న జన ముచ్యతే చయవారిజాతం
మ మముక్షుజ సక్రృగయంత ముచ్యతే ముక్త స్థా
న ప్రాప్య పాశయ మిత్రవారిషా తనిర్మాత్రవయాని
ర్జితావం మమ తతః పరాభవవేదాత్మ మయా
శ్చ తాని పుణ్య లాక సాహసాని ధవంసంకరా తత్వయత్

బ్రహ్మ శ్రీరామ చంద్ర పరశురామ వానాసు సఫలం
విధాయ తస్య నిర్ణయ నాశ్నం తరం చ సరథం సాంత్యం
తాత్పర్యం జనక యంత్రా ముఖ్య పరశురామః వంశ
వంశ సార సముష్ణయేధాన్యం ప్రతీ సన్నానామ చాన్త
వయతి బభాషే తదా పంక్తి రథం స్వక ప్రసన్నాతం
మన్య మాజ్ఞానాత్మ సద్భుత స్వపరివారకాశాంక తంప
వక్తవేభ వాప్తి తాభరతిభి స్వకయ పుకమయో
ధనం ప్రావశిక త

శ్రీ క. దాశరథయః పత్నీ శున్నాకమ త్రి వ భాగినీ
పూర్వే తేషామ మః వీతయం తాన్త
సత్రా రమోదాన వేనామ జ్వల భూరంజ వచన
వాకమంజుజాతీయ తాన వంజ వర సాంధిక పుంజ
రకనాక సదస మవత్య నాకాపి తాన్త
తాన్త నవరకకలాయుక్త చంద్ర నాలాసు సు
వర్ణ భవనామ తాన్త స్వర జ్వల సు వవరంజ
ర్వక సుధా పమజ్ఞాన వరంజ వయన్త బేవమజ్ఞా
శీతా పాప్తి పదమంజ నా నిధా రయన్త కస్తూ రవంజ
సస తాన్త సుభాదా సునింజ త్రవర్ణాని రింపన్త
లతాన్త సవం వజ్జర వచన్త భాగినీ భవం భూమ

54

ಶ್ರೀರಾಮಾಯಣಸಹ್ಯ

೨ ತಮಿಷ್ಠವೆಂಬುದು ಸ್ವತಃ ಶ್ರೀರಾಮಾಯಣಸಹ್ಯ
ವಾಚಕಂ ಲಕ್ಷಣಂ ಸಮಾಪ್ತಮ್

ಶ್ರೀರಾಮನವಕಯಂ ಸ್ವತಃ ಸಮಾಪ್ತಮ್
ಶ್ರೀರಾಮಾಯಣಸಹ್ಯಂ ಸಮಾಪ್ತಮ್

ಶ್ರೀರಾಮಾಯಣಸಹ್ಯಂ ಸಮಾಪ್ತಮ್

శ్రీ భ్రాహ్మాయణమ్, సుందరకాండమ్. 53-

[illegible]

5 క్షుమనానంతరం శ్రీరామాయణగీత

పక్షిమృత్యువధిసంభారంధర్మశాస్త్రవశమనంవశమృత్యు
కలిచంపతత కించ హనుమంత మూన్యశమనం
యో భూమిపక్షిమృత్యు కలితవివాయుసవానివ
చరిత్రమృత్యుకలితమృత్యునివశ కలితమృ
త్రవానివృత్త్యత అపచది మరున్యంధన్యవ
నన్యవృత్తకళాదరంపన్యరాడవ మ్ర.ర.న్యవిరా
లసంకాన్యవ బలిబంధనస మయత్రవిక్రమవ
యవ ప్రకాశత స మారకు మారకు బువనకళ
తారకప బలమృత్యుకళ్యు పభుకంగాదిబంతవ
దృశ్యంత బలచరం వంసుపంకజు పుష్పక విద్యు
తదవాయునా సదధి పుష్పలిలదుర్భృత విద్యు
సంకార బలమృత్యుకళ్యు సంగాన బంధకదుర్భృత
వయోమృత్యుకళ్యు మరుదధిపతము బుదిశిధిపకర
మరుమందరాద్రవగిరం గానా పక్షిమృత్యు భాన
వశం ప్రకాశత కలంలచన్యమృత్యుకళ్యు
మమృత్యు ల్లాంకులసంభ మృత్యుకళ్యు
మృత్యుకళ్యు పామకరకవిక బుమరుక నిశ్చయతము బుగమన
జె ప్రవచిరవివరాన భావన్య మృత్యుకళ్యు
ప్రతచన్యమృత్యుకళ్యు బుమరుక నిశ్చయతము బుగమన

తాతా వృశాగమసస్సదేననిశాలంబమార్గమూతుగ్గ
తేనతేసముద్రమధ్యభాతినిరుద్ధభావేనకక్షుదవార్తం
అంబనానందనస్యంనిరక్షమనసి అయంనిశాచరం
మమకయనావళాధంకరతితనాత్మతమబలేష్వి
తనిజేలచస్త్రస్త్రాభాద్రుదాద్యోకస్థేనాప్రజుదత
సక్షుభూధరానితరాంబలితబ్రహ్మాతనాధ్వసమ
వాప్రజామానమమంతమవేష్మమామవలమబహ
ర్యేష్యమస్మమదయాపరాధం తవబంధురహం
కేంతునాస్తిసపత్నీత్వంకథమితచితపూర్వస్థి
కాలేసత్వపక్షతాంపత్నీయగ్నవంతాభూతబ్రహ్మ
లాకేసంచరంతేసహచారమమంనిరక్షముపయో
లాకాజ్ఞాయమితచింతయిచ్చాజ్ఞేలానాంపతత్ర
ద్వయంభదయేత్రబ్రహ్మసరనాయకంప్రతపురందరాపి
మననామూలావాన్మంగీర్తత్రతస్మతన్మతతకాటినా
చచ్చదతస్థిసమయేతవజనకంప్రభంజనామూమాన్
ప్రజలనిధారపాతయతే ~~తాతావృశాగమసస్సదేననిశాలంబమార్గమూతుగ్గ~~
~~తేనతేసముద్రమధ్యభాతినిరుద్ధభావేనకక్షుదవార్తం~~
తాతావృశాగమసస్సదేననిశాలంబమార్గమూతుగ్గ
తేనతేసముద్రమధ్యభాతినిరుద్ధభావేనకక్షుదవార్తం
అంబనానందనస్యంనిరక్షమనసి అయంనిశాచరం
మమకయనావళాధంకరతితనాత్మతమబలేష్వి
తనిజేలచస్త్రస్త్రాభాద్రుదాద్యోకస్థేనాప్రజుదత
సక్షుభూధరానితరాంబలితబ్రహ్మాతనాధ్వసమ
వాప్రజామానమమంతమవేష్మమామవలమబహ
ర్యేష్యమస్మమదయాపరాధం తవబంధురహం
కేంతునాస్తిసపత్నీత్వంకథమితచితపూర్వస్థి
కాలేసత్వపక్షతాంపత్నీయగ్నవంతాభూతబ్రహ్మ
లాకేసంచరంతేసహచారమమంనిరక్షముపయో
లాకాజ్ఞాయమితచింతయిచ్చాజ్ఞేలానాంపతత్ర
ద్వయంభదయేత్రబ్రహ్మసరనాయకంప్రతపురందరాపి
మననామూలావాన్మంగీర్తత్రతస్మతన్మతతకాటినా
చచ్చదతస్థిసమయేతవజనకంప్రభంజనామూమాన్
ప్రజలనిధారపాతయతే

58

తెలుగు ముద్ర తన నామ మోష క్షు ప విశ్వాభాగ
అలా నిమిషా నిమిషా వీక్షా ॥ తంశతావ
పుయాయావో బాంధవానాం సనాతనధర్మ
మిత్ర తవ దంతం మైనాక మవలంకర హనుమ
పక్షతక్రొత్త అవోమానం దభరతాస్మా సర్వపక్ష
చర్యాః లబ్ధవాన్లస్మిత్వయా చినకరామయూత
దీపవలంకారప్రవేశంకర్తవ్యమితి తమ మాధుర్య
వర్ణిత సమూహాసమభిగమయ్య పునః ప్రయాణ
కాత తస్మాత్తుద సర్వ సానామక నాగమాత్రా
నుమతిభిముఖమూగ త్రైకమర్కట తిష్ఠ తిష్ఠ
త దశీనాయయాం కృతామి తతస్తాం భాజనా
చాంధామర్త్యపవకాన్లయా ప్రాప్తవాన్లస్మిత్వ
తస్యాం వివర్యాసానవాన్లస్మిత్వ హంస
న వంశాభామని దశమపకాకనస్మరామస్మరా
ర్థంయోమాలంకారప్రకృప్త తాం పురంప్రవిష్ట
పుత్రమవన్య తాం వారాధ్యంరామాయవిష్ట
యాస్యామి తావత్పర్యంతం దమిత వ్యవ
శయతత్రుదంతం వాసుమంత్రయనాద్యత్వ

సుందరకాండము 59
 పదనగవర్షం దశయోజనవే స్త్రీ మవర్షయత లవర్షయ
 దంజనాసుతావి లపనసువరం వింశద్భజనవస్త్రకలా
 సురసా త్రింశద్భజనానీ పునఃప్రభంజనాత్మజజన్మ
 తద్భరింశద్భజనాని, నాగమాతాపంచాశద్భజనా
 ని మకున్నందనం పద్మయోజనాని తా విష్ణుమవర్షయ
 తాం బహుప్రావారాః వరముబలధిపం స్వస్వరూ
 పం మంగుష్ఠ మాత్రకృతైః సురసాయాః పదనగ
 వావరము విశ్వ తదయంత్రాణి చ్ఛేదయి తావనా సేతా
 రంత్రా శ్చ వేర్విగత్య సురసాం ప్రతీ వాప్రతీపదన్వని
 తవచుభుక్షాంశాంతరాన్ ~~చేర్చి~~ చాక్రతీవాసస్త్రు
 వత్ సురసాపి కంపితాంగేభూతైః భామవర్షయ
 త్త మమూపరాధం ~~తదయన్~~ సవో తద్భమమాలవార్
~~శ్చేర్చి~~ ప్రణవప్రమ సర్వత్రాదకాం మామూపరా
 య వాప్రయన్తే ~~చాక్ర~~ లకాపురం ప్రతీ వాసూమా
 గేచ్ఛతే ~~చాక్ర~~ సోవాసరం బహునిశాచరాః
 వాసరాయం లంకామూపశ్చ స్త్రాం నిరస్త్రరాక్షసాం
 భాతద్భమూచనం యతా ~~మవర్ష~~ మప్రతీవాసవాహ
 ధయత్త్రయవది తస్మాదాగ త్త ~~చాక్ర~~ ముద్భాదయి
 త్తైః శాధయితాత్ తాకాత్త రపురుషదవస్థితైః

60   త్రరామాయణగద్యమ్

అంతఃపురీ సలసితి కిలతిదప్తరేభ్యర్థకాత్మకం

మిత్రవేదం త్రపులగకముక్తిం చిదపేతవాసాధనకా

ర్యోరగతావతీయామత్రయాతావస్థాగపనం

పకారసురసాతదనంతరం వసోబహుద్రయశ్చయ

క్రూపేంజీంసంహేకారమారయితాపసముద్రకేషమతే

త్వలంబాత్మకావవారతరత్ ఇత్తమవతిర్భూతమ

బాచిత్యేతాలంకాపురముద్వయ్యమాసుమా

వతర్కయామాస నగరమేతంబయతుం సురా

రాజామసాధ్యమితభాతాప్రపంచసముద్రదుర్గమ్

లంకాస్థితాః సామదానభాద్యోయితసాధన్

దంజాపాయసేపీసాధన్భవిష్యంతివాసవాప

మితావృతీదులబీతాశ్చఅతదంత మయాసద్వస

నలనలాంగదాదయంకచిక్షువముఖం వారావా

వతర్కగమిష్యంతికోంతు ఉర్వరతాః స్థవంగా

మిష్యంతి తి తివేయనాలక్ష్మంతయితావాయ

తః పునరతర్కయత మమలంకాపురప్రవేశం

తాస్తవషణం మాత్రమేవకరంవృత విశిష్టకార్యని

పాణిభారం రామలక్ష్మణసుగ్రీవేష్యున్మహా

రామలక్ష్మణౌ స్వకయశినాస్త్రప్రభావససా

త్రరామాయణగద్యమ్
అంతఃపురీ సలసితి కిలతిదప్తరేభ్యర్థకాత్మకం
మిత్రవేదం త్రపులగకముక్తిం చిదపేతవాసాధనకా
ర్యోరగతావతీయామత్రయాతావస్థాగపనం
పకారసురసాతదనంతరం వసోబహుద్రయశ్చయ
క్రూపేంజీంసంహేకారమారయితాపసముద్రకేషమతే
త్వలంబాత్మకావవారతరత్ ఇత్తమవతిర్భూతమ
బాచిత్యేతాలంకాపురముద్వయ్యమాసుమా
వతర్కయామాస నగరమేతంబయతుం సురా
రాజామసాధ్యమితభాతాప్రపంచసముద్రదుర్గమ్
లంకాస్థితాః సామదానభాద్యోయితసాధన్
దంజాపాయసేపీసాధన్భవిష్యంతివాసవాప
మితావృతీదులబీతాశ్చఅతదంత మయాసద్వస
నలనలాంగదాదయంకచిక్షువముఖం వారావా
వతర్కగమిష్యంతికోంతు ఉర్వరతాః స్థవంగా
మిష్యంతి తి తివేయనాలక్ష్మంతయితావాయ
తః పునరతర్కయత మమలంకాపురప్రవేశం
తాస్తవషణం మాత్రమేవకరంవృత విశిష్టకార్యని
పాణిభారం రామలక్ష్మణసుగ్రీవేష్యున్మహా
రామలక్ష్మణౌ స్వకయశినాస్త్రప్రభావససా

సుందరకాండమ్

అష్టతః పురాణి సత్యజితేంద్రాన్ పులంబామ్రమవతర్న్
పుష్పవృక్షాయనమనమకరత
లంకాధిపతాదర్శనమ్

~~లంకాధిపతాదర్శనమ్~~
పానమంతం నిరుద్ధవోష్ణవంగ్రమాంలకాధిప
మలాగ్నతత్ప్రయాగిష్టయం మామభిష్టమాయ
సురాసురాత్మకాదర్శనమ్ ~~పానమంతం~~ పురమమా
నప్రవేష్ట్యంతే తిజ్రూతల్లజ్జ్వలన్త పానమంతమతా
దయతే వాయుసుతా వేతాంలంకా నిరేష్టకబ
శమోన్మహాతాప వచసర్వజ్ఞ మానసముష్మనావి
వస్థధృతన మాతన సాలంకా భూతకర్తృకర్తృక
ర్భుడితి భూమాభూమవతత తత్తత్ప్రభంజనాత్మజ
స్త్రాన్ ప్రయం మతాప ~~పానమంతం~~ వయాంవిధాయ పునర్న
తాయే త పరబ్రహ్మం లంకాధిపతా పానమంతం ప్రప్ర
వేశావమభవాదృశం స్పృష్టరూపాం నభ్యంతిస్త్ర
యః ~~పానమంతం~~ యదామవరబలాధో వానకాత్తి
అత్రాగత్య త్థావం తివా తదాప్రభృతే లం
కానాథంభవిష్టతి ~~పానమంతం~~ రావణాశ్చ స

చందనకరు బురపిండు వార్యమభూత బాపక చంద్రును మప్పు
మంపపాయసాది సుశంభవప్రవాహి సప్తర్షింతరించితక
యమంధరములు మధుభార్య పుష్పకవిమారసిహంస
తల్పి శంభసింహురగ్రువ అంబుజాది అంబుజే లగ్న
విరాజమానస్థిలోకవిద్రావణికావళాశ్రిత్యచయితా
తస్య తంరావళాం పరవేష్ట దవాసురశంభరవదినాబా
త్రిసము దుష్టుతాం కామస్యస్య బామనము బంధుమవ
ప్రకాశంతోక పేకులతిలకస్య స్వవేషు వారతనయమతిరి
లగ్న అవేషాదనాన సస్యవేషము బాధంభూతావ
తాది విరాజమానాభవత తథాభూతాదే అంబు
నాచరేత్రిసా అతపచుక్చరతః దుర్బరనిరతః సాధు
బాధకః నిలింపద్వీష తాదాత్మకములు అంబుజా
బిజ్జతదుష్టాన్తరబళవిష లాకానాం వర్ష సయాభవలే
రతిపయకాలవర్షంతమత్తం వచార్చ దశవదనసాన్య
సహస్రదా యాశ్చో నిరత్యు తాసుమధ్యే మంజో
రమపలగ్నప్రతేతప్రమతావ వంసుమాన పునప్రయ
యామాన, ధిగ్ధిశ మమ జనార్ద వ్రత భూతా ౭ శ
త ఇయమంశాం మంజోదరకింతునరామపత్నీ
త వజ్రాసురకరోపమః, రామా పుంమరాళః
తాహంశ్చ, హంశేహంసంగమిష్యమికింతు సూ

శ్రీరామాయణం గద్దె

సుందరకాండమ్

నైవాపశ్యేత్ కౌమలసమస్తాంధర్వపురుషస్త్రిషులకకృష్ణ
 దేవగంధర్వాద్భుత్తమజాతిషు కౌపినాన్ సతతశ్చ
 కమలతామమమరణిత సర్వామభ్యుత్తరామంలా
 కాభిరామంబాసవవరామంపరిత్యజ్యత రసంసమోదత
 మదిరాపాసంసకరోతిపరపురుషంసభజీతిజతమమ
 దురభిప్రాయబుష్పమదానీం సాకలకలతానతి సానం
 కుర్వంతు సర్వే సరింపాః సర్వేశ్వరైవ త్యాగోద్యమం
 సకాలాయాంప్రవిశ్య తత్రస్థాని సకష్టప్రదహాన్
 నానావిధపదార్థాన్ కథియిత్యా సేతాంబగనాతా
 మనవలాక్యకంచిత్రైకారంమారు వ్యామనసేత్థమ
 చింతయత్

సేతాదర్శనాభావాత్ సాంజనయచింతనా

అవరమితసాన్ లంకాయాంప్రవిశ్య త్రాణి వాన్తుప్రా
 సాద ద్భారతారిజాదిసమస్తప్రదహాన్ సాంబభాసనా
 పశ్యం , నోచ మజ్జ లతాగ్నివోజోచిత్రైగ్నివోజోభూ
 శ్చేవోజోమయా శోధితాన్ పురస్సమసాన్ దేవకాం
 తాసుశంధర్వకనాస్సు నిశాచరనారీషుగర్భహబలా
 సుమనుష్యాన్ గనాసు నానావిధజాతిషుప్రేషున
 దృశ్యతేజసకసుతా రామజాయాం లంకాయామస్తే
 తి సంపాతయి తుల్యుల్యుతుల్యుల్యు మవతతే సద్భూలా

కౌశలజనక పుత్ర మనివల్లదృశ్యమేవ శాంతు నగమిషానమి
తివానోర బ్రువంబుంబువదం గదా దివ సదరా
మమదర్శనాత్మ సతా పృత్యంతం శ్రోత వ్రమితమే
మమచర్చనార్థం విలకయతిభవయుః అకృతకార్య
ద్ధివాసవం మమసహచరాణాం ప్లవంగానాంస
న్యాధానమవాప్య కమితసమూహే నంబదిషానమర
మన్యమ మందర్శయిత్వా సతానా పశ్యమత్త్యబ్రువ
చ్యత్రాభవసింహాహం ప్రాణాన్తక్రమిత రామస్ససమ
చారంవత్సలమ్మణోఽపి పంచత్వ మంగమిష్యతవా
రామేతాంశ్రుత్వాచిద్భురతశత్రుమృతకౌశల్య సల్లా
నైకాసుమిత్రాదిరామమతకోమరిష్టంతతత
తవ్రాంత మస్థితంసంధ్యప్రసన్నవ్రాంగదశుమ
తారాదివాసరాంశశార్థం మాత్మంతికోతేవరాణో
ప్రత్యుతేవ్రాందురవసాధాం విలోక్తవేద్యమర్థ
శిలాచుయోభ్యః పతితాపగరళంబాదితాపక్ష
ణాక్షుతి అగాధసలితేషు సమశ్శాంతి ధూతాప
వేద్యులంబులై నేంకలశ్చవమారకాః ధూతా
మరిష్టంత సర్వేషామసాగ్రాంతం ప్రాణాం సతా

శ్రీరామాయణగీతమ్

[illegible]

68

శ్రీరఘాయణగద్యము

౦౮
 భక్తపితృచిల్పజంబూజంబరస్థులు తంత్రజీవమతః
 బుద్ధిశాస్త్రపునాగ్నగంధంపయమన్నకామాభిజా
 మాబలాదినానావిధానాకృతీతేషు తరుషు సిఫా
 బాలతాప్రసూనవల్లరవల్లవత్సారకళారకపుంతనలా
 ఫలావళిప్రతిమకరందాదికంచకుకపకమయూరకా
 కాపారావతాదవత్ససంఘాది బరతీచిలారకళియష్ట
 కమరాతరథాంశజ్యేష్ఠమళితనూనారాకృతేషు కాసా
 రష కుమారదండికకుంభకామమదంబివరనాశంధివల
 రికళాకనదాదపువృక్షాసంకృత్యేవంసూమాన్త్రవన
 సాలాప్రకృతవహర్వర్షతరస్మిన్ రావవదాదిప్ర
 జంతూదివిద్రావయదికారకఘూకబలారాదవి
 వశంగాత్రిసుతావయది మధుప్రతానాంగితాసి
 క్షుణ్ణిణ్ణిప్రసూనానిఫలానిబిప్రైనిర్మల
 జలాపితాపగాఃవిలసియదిగామంగామంప
 స్తోదిప్రదనసువత్ప్రకారమధ్ననింసుపాప
 మూర్తవనాకివికకర్ణప్రముఖాయుతసవప్రతావ
 తారారరాష్ట్రసినాం మధ్నోన్మితాంసితాంచదర్శ
 యుగ్మతః
 తామ్రావళివనావళివన

హామమజ్జితావలగనమ

ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು.

ನಂ, ರಾಮಾ ಸುರಕ್ಷಾಂ, ತ್ರಿಲೋಕ ಪಾವನಂ, ಸರತ್ವಂಗೆ ಸುಂಡ
ರಮಯೋನಿಜಾತಾಂ, ವಿಕವಜೊಧರಾಂ, ಕುಂಜ ಸಂತಪ್ತಾ
ಸಿತಾಮವಲಾಕ್ಯ ಕಪಿಪ್ರಭುರ್ದನಸಿ, ವಿದಾರಯಾಮಾಸ
ಅವೇನಾಮೆಸಾಭಾಸ್ತಂಕಿ ಮುಪಕ್ರವಂ, ಬ್ರಯಂ ಸಾಧವಸೆ
ತಾವವಭವಿತವ್ಯಂ, ಕುತಗ್ರಹಿವಿತತ ಕರಾಮಣಿಕಥಿತಾ
ನಿಲುಕ್ತಕಾನಿಭಾಂ, ~~ತುಲಾಕರನಿಮಿತ್ತ~~ ತಸ್ಯ ಸ್ವಪ್ನಂ
ಸೇಷು ಪೂರ್ವಸ್ತು ಸ್ವತಯಾ, ~~ಪಾಶರೂಪಾ~~ ಮುಪ್ಪಮಾ
ಕಸಿರಾಪಾತಯಾತಾನಿ ~~ಭಜಾಪು~~ ಮಂಡನಾ ಸ್ವಪ್ರಸಸಂತಿ
ಸಂಪ್ರ ~~ಪ್ರಾಪ್ತ~~ ಪ್ರಾಪ್ತ ಸಾಸ್ತಂ, ಸಕೇರಿಸ್ಥಾನಿಭೂಷಣಾ
ನಿರಸುಂತೇ ~~ಪ್ರಾಪ್ತ~~ ತಪ್ರಸಸಂತಿ, ತಸ್ಯಾ ಪ್ರಾಮಜಾ
ಯಾವವಭವಿತವ್ಯಂ, ಪ್ರಪಿಭೂರಾಮರಾಮಗ್ರಹಿ ಪುನಃ
ಪುನರ್ದದತಿ ಅತಃ, ಕಾಕಕಾತ್ಯತಾವವಭವದಿತಿಭಾತಿವತ
ಸಿನ ~~ಕಾಮಾ~~ ಪುರಾಣಂ ~~ಕಾಮಾ~~ ಕುಡುಕಾಡನವಿರಾಧಂ ~~ಪ್ರಾಪ್ತ~~
ಕಣ ~~ಪ್ರಾಪ್ತ~~ ದಂಡಕಾವನವಿರಾಧಂ, ಜನಸಾಧನೇಶ್ವರಮಾಪ
ಣಾಪವತುರ್ದನಸಕ್ತಂ, ವರಾಣಾಸ್ತಾ ~~ಪ್ರಾಪ್ತ~~ ಕಣ್ವಿಕ
ಬಂಧಂ, ಕಿಪೆಂಧಾಯಾಂ, ವಾಲಿಸಮವಧಿಪ್ರಾಮಂ
ವಾಸ್ತು ಮಧಿವಾರಂ
ಕಿಂಚ ಸುಕ್ರವಾಯ ವಗ್ಗಿರಸಾ, ಪ್ರಾಜ್ಞಮಯ-ಧ್ವತ್
ಬ್ರಹ್ಮಾಪಿ ದಾಸರಥಿ ಕ್ಷುಪಾಣಿ ಮೃಷರಾಜಿ ಕೃತಾನ್ ನಾನಿವರಿತ್ವಾ
ಪೆನಾ ಕ್ಷುರ್ದಂ, ರಾಮ ಸ್ವಪ್ನಾ ಲಾರಾಜ ನದಿಕಾರ ಪ್ರಾಪ್ತಿ

ಕುಂಜ ಸಂತಪ್ತಾ
ಸಿತಾಮವಲಾಕ್ಯ
ಅವೇನಾಮೆಸಾಭಾ
ತಾವವಭವಿತವ್ಯಂ
ಕುತಗ್ರಹಿವಿತತ
ನಿಲುಕ್ತಕಾನಿಭಾಂ
ತುಲಾಕರನಿಮಿತ್ತ
ಸೇಷು ಪೂರ್ವಸ್ತು
ಪಾಶರೂಪಾ
ಮುಪ್ಪಮಾ
ಕಸಿರಾಪಾತಯಾ
ತಾನಿ ಭಜಾಪು
ಮಂಡನಾ
ಸ್ವಪ್ರಸಸಂತಿ
ಸಂಪ್ರ
ಪ್ರಾಪ್ತ ಸಾಸ್ತಂ
ಸಕೇರಿಸ್ಥಾನಿಭೂ
ಷಣಾ
ನಿರಸುಂತೇ
ಪ್ರಾಪ್ತ
ತಪ್ರಸಸಂತಿ
ತಸ್ಯಾ
ಪ್ರಾಮಜಾ
ಯಾವವಭವಿತ
ವ್ಯಂ
ಪ್ರಪಿಭೂರಾಮ
ರಾಮಗ್ರಹಿ
ಪುನಃ
ಪುನರ್ದದತಿ
ಅತಃ
ಕಾಕಕಾತ್ಯತಾ
ವವಭವದಿತಿ
ಭಾತಿವತ
ಸಿನ
ಕಾಮಾ
ಪುರಾಣಂ
ಕಾಮಾ
ಕುಡುಕಾಡನ
ವಿರಾಧಂ
ಪ್ರಾಪ್ತ
ಕಣ
ಪ್ರಾಪ್ತ
ದಂಡಕಾವನ
ವಿರಾಧಂ
ಜನಸಾಧನೇ
ಶ್ವರಮಾಪ
ಣಾಪವತುರ್ದ
ನಸಕ್ತಂ
ವರಾಣಾಸ್ತಾ
ಪ್ರಾಪ್ತ
ಕಣ್ವಿಕ
ಬಂಧಂ
ಕಿಪೆಂಧಾಯಾಂ
ವಾಲಿಸಮ
ವಧಿಪ್ರಾಮಂ
ವಾಸ್ತು
ಮಧಿವಾರಂ
ಕಿಂಚ
ಸುಕ್ರವಾಯ
ವಗ್ಗಿರಸಾ
ಪ್ರಾಜ್ಞಮಯ
ಧ್ವತ್
ಬ್ರಹ್ಮಾಪಿ
ದಾಸರಥಿ
ಕ್ಷುಪಾಣಿ
ಮೃಷರಾಜಿ
ಕೃತಾನ್
ನಾನಿವರಿತ್ವಾ
ಪೆನಾ
ಕ್ಷುರ್ದಂ
ರಾಮ
ಸ್ವಪ್ನಾ
ಲಾರಾಜ
ನದಿಕಾರ
ಪ್ರಾಪ್ತಿ

శాస్త్రాభివృద్ధి తాపవిభామలక్షణాభాసంరక్షితా
సతాభయంకరతాంశాన్యసేనాంమధ్యమఃశాస్త్రాభివృద్ధి
తమవశత్యానామపి త్వపరాధున స్వమూలభ్యః
యద్వశవశ్యాభ్యుత్పత్తిశాస్త్రాభివృద్ధి
కారకకర్తృత్వంసానానాభ్యుత్పత్తిశాస్త్రాభివృద్ధి
సతాభివృద్ధి ఇయద్వరవస్థాకారకకర్తృత్వంసానానా
దితవ్యం కింవక్తాకాంతపినిందివ్యాచనాననత్వ
చిత్రవధాన్యం తద్భింబవబజసూసమాప్రసంఘిత
తపఃఫలనామాం దరిద్రానిధిమపపేషాసార్యం
గాజలమవత్సూధారస్సూధామవధావంతార్కస్సూ
ర్వప్రభామవరాగాతురస్సంజీవనమవసేతామదర్శ
కయం ఇతాపరికామలక్షణాసుశ్రీవాదివానర
స్సోకమవం సర్వవయజీవిషానిమఃరావణాదిమప్త
నిశాచరసంవారంకరిషానిమత్తితి విష్ణుశక్తివశ్యా
దాది త్వయాకయూమూస త్వేతాకామభావం
వితక్తే స్వవసరమవేషామవధావడి తాకావణాస్పర
విదాభదరాసురనంధరవదిరాంతాభిసాగ్రమకా
కామప్రతాగచ్ఛతి తదయాతంబరంబ్రాసుమా
వర్ణియంతిరావణోద్రాటయందురాగ్రా
సతాం తిజుతదేదీక్షతి ప్రతికరితవదిప్రతివాని

శాచరమేతంప్రతి గ్రయంసాచరతత్తత్తంతిమతిప్ర
త్రరందాస్సరివామయూవదిభ్రమితసమాలాభ
య్యకారంభ్యతావశింశుపాపాదపశాశాపత్రప
నాభూతావత్రాస్తి తదనంతరంజనకతనయా
ణానమసంవిదిత్యాశ్చకయోచ్చాదవేనాద్యుదీకు
స్వకయోరుప్రపయశసరావంగానిసావచ్చాశనసా
చయితావశ్రీరామ-వంప్రస్నాదిప్రపాదారవిందయ
ళంభూయదినాంభవసరశాసవితస్థితీసుంతశివ
పాపాత్యాదశకంధరస్తుత్రస్థితాఃశామసాం
నాఃప్రేక్ష్యభాభాత్రజటవారిజటపక్షాప్రేప్రమ
భాంగనాఃసితాయాస్తావరితమ్మమూభనమ
దావశాంత్యదస్త్రయశరామశాంత్యప్రవత
రావశాంతంసంధ్యశ్రీరామస్త్రయ్యవారిజదినా
దానాచచతురుపాయకనాభిఃపశితావేనత
తావమనాంశీకృత్యస్వస్వప్రాశశ్శరస్రరామస్త
పాదాంబుజద్వయంభూయదీరామరామేతి
ప్రతినరంతరమసాగ్నికంప-~~రామ~~చస్సనిదాకృ
వతభవతత్రయ్యపక్షతూరాంత్యశ్చిపక్షాప్రావణ
సితానిరర్ష్యవంశుందరమమనాద్యత్రదనం
శ్రీరామవదిలయంభనభాన్వపస్త్రాదివివేన

శ్రీరామాయణగద్యమ్
పాదాంబుజద్వయంభూయదీరామరామేతి
ప్రతినరంతరమసాగ్నికంప-~~రామ~~చస్సనిదాకృ
వతభవతత్రయ్యపక్షతూరాంత్యశ్చిపక్షాప్రావణ
సితానిరర్ష్యవంశుందరమమనాద్యత్రదనం
శ్రీరామవదిలయంభనభాన్వపస్త్రాదివివేన

~~Pennington~~

[illegible]

హుందాస్ రెంటు

పతితబిరజాగుణాభివృద్ధిచాదియట్లువల.ధాన

పూర్వ ప్రతినిధి శ్రీ దీపకమల్ సుబ్బరాజు

[illegible]

యాతః పశ్యంత్రాక్షసాంశనాః పశ్యే ముఖే కుచా
సత్ప్రభావంకల్పయతే శ్రీరామస్సహజోహృత్ప్రభా
వంసేధానం విధాయ శ్రీరామకంఠాద్భవోయో సతాంప్ర
త్యాభయతే మాలకరవాలాదిప్రాణాం పాయకా
భిర్యజ్జ్వలన్త కరాణితన్మసాధనా సప్రదర్శయతాసా
ధ్వనమనయన్ మజనయన్
భూపత్రతాసాం మర్యాదానితనా పుత్రవే
నికాచర్యః కమయంత్యర్థి నలగ్రవ సావత్రాన్ సత్ప్ర
వచిత్రమత్యర్థి కపిలగ్రవ లావణమద్రామాం మంభ
సవిభవగ్రవ సుకనానయాత్మ వనగ్రవరామపవాత్సర్వ
తే సప్రవృత్తి రారామం పరిత్యజ్య పరపురూషం న సమ
కామి యుష్యేతి భరితే తం రావణేన వర్తన్తే తుచీక
రామి యుష్యన్తీకంకరవాలాదిసాధన్ భయం న నమ
మితాభాషా రామసత్ప్రయసాత్మని వచాంసీరావ
ణం విజన్త్య ప్రప్రమదావనం ప్రావినేన్

త్రాజులుగీతమ్ వారాహ

విత్సన్తీ వనరే త్రాజుటానామక రామ సత నితా
ంసాన్తీ ముత్యాం విభావరచక్రపు ముఖ్యత్వ భా
వణ పురూషాదిన్తీ సతాంమా మాధయ మాభావ
య గ్రహణ మేవ భయంకర సప్రమా సేవాకర్త్యయత

వదామ - తే తమ పుష్పములు శ్రీరామచంద్రుల పద్మజాసనమున
 తలచుచు నిర్మితములు శ్రీరామచంద్రుల ప్రాశాదమున
 కైవధులు వలె ప్రసూనములైనవి తాంబూలమున
 దంతములను నిర్మితములు విహారమున గల
 నాప్యతాంబూలముల వల్ల లంకాపురము జగము
 జనకాత్మజుల విద్యాప్రభులైన కథాశ్రీరామచంద్ర
 ప్రభుల జన్మ లపిచ రామలక్ష్మణానగాదుల
 చూస్తూం గ్రయం భూసుతానముల ప్రామసూర్యుల
 విశ్వపుష్పవర్షింబులు చావస్సుకలవైనా సతాలక్ష్మ
 యనమోత ప్రాంతం రామం పహతర్షవళ్యుడు తావళ
 లంకాపురావరచయార దిగ్విజయమున
 రవివర్ణమున యున్నట్లు శ్రీరామచంద్రులు

పనః పరామౌరారామస్తతయాసవంధవతచవవరాధాష్టక
 యుతంశతాంగమారువన్తలంకాపురమాతజగమ
 కెంచెకావారః కీరామస్తతాలక్ష్మణాభాన్సత్రా
 భాన్తరనిభభాసమాసమానంపుష్పవిమానమారువన్
 ఉత్తరాశాంజగమశామవస్తవిజయమిత్తమవలా
 కితామయా స్వర్గంపాపాత్మభివనశివైశ్చామవస్సు
 రైరవరామస్త్రావజేతుమచన్త సత్తమితగజాయత
 త్తాత
 పుష్పపచ్చిత్రావజావత్తంతమారక్ష్మయ
 తభావజావరచక్రపృథ్విరవజోనరవరపుష్పమాలాన్

[illegible]

సుందరకాండము

1

రామభాగమునారాధావంశప్రతిసతాయాంబుంతనా
తతాశసాతనయం సుస్సమనసి ఇత్తమచింతయత హ
వతావత్పుత్రం తం రామ సమీకం రక్ష హమర్హమ
యాంబుయాతి మూలకము శామలన్మజా పూరచేన
భర్తృతాకింవా యదాభరాఘజావా వస్త్రసనిభసంవిధా
యతాపసపుత్రమనాన్యాంకం వామమప్రజాశోరామా
మవశాబలాక్షం విరాధమవధితచతుర్దశసహస్రదను
జాజైరత్రుకరదూషణానమారయచకాకేపబహు
తనతసాగ్రాధావరభసమర్చులః త్రివిధరామవసంహృ
విజృంభతే సచరాచరం ప్రైలుక్లంమవహారం మాత్ర
ణవహాదబ్బజాశ్చినా లంకాస్థితానారంభక్షసా
నాంతు నిబత్తణంతస్సనాశక్త్యః తసాగ్రామనా
సమర్థః కించరామామమమనావారం సావత్రితజన
రక్షావక్త్రాధురంధరః కరుణారసమూత్రం నిరంతరాద్భ
వేంద్రపత్రం శరణాగతంపరిపంధిసమపేరక్షితతాదృశః
పురుషోత్తమః షణ్ణమమమమ మమభాగ్యసంక్షయాదవ
సంనాకలాత్ గ్రదానమహాక్షు మహేష్వరలగ్నానుజాతరం
రవికులవసథినిశావరం మమమనావారం సుమమారంకాస
లాభకూమారమూర్త్యజననజీవిషాన్మమ రామవియోగాశ్శ
రణంప్రయస్కరమితభా తినజూషణవేదాతానం జలా
శ్చివిషపాచాక మరణసాధనాని మమాలభాన్ని

37
శ్రీరామాయణాగ్రము

అనన్త దేశ వజీరూర తాళి శిరమవర్ణింతు పావు
కాశ్యాయర లగి తబ్ తేన గ్రహంబ భావమరిషానమి
మ ప్రయత్నమువలనం కృతావకా సలాన సువిద్య
రామ లక్ష్మణాది సత్వరం సత్వరం రుగోద్రుత స్తోత్ర
దైవవకార త్రితాయా స్సప్త భుజుస్సు బహుభుజి నాకు
పారావ ~~తా~~ వయో ~~తా~~ విసారా మా వక మల
వారతవార స్ఫురణ పింగళా శ్యావ ~~తా~~ గంగ
జతి సత్వ గ్రహాగీతా నిశకునాని రామం ~~తా~~
పుర తా ~~తా~~ స్థితం సేతాయో ~~తా~~ కేదయం ~~తా~~ భద్ర
శమన సన్నిహిత మివ సేతాయో ~~తా~~ రిధానం ~~తా~~ వర్ష
సత తస్మా ~~తా~~ వదనం రావల విముక్త రాకా చంద్ర
వరరాజ

హనుమతోపచారం

తదానమంబ నా సుత స్త్రీతాయో ~~తా~~ మర్దకా
రావణాస్స మర్ద్యం ~~తా~~ సేతా కృతరావణావరా ~~తా~~
త్రైజులూ యో ~~తా~~ సవప్నం ~~తా~~ భూపత్ర విలాప
సమాలాక్ష్మ మద సే ~~తా~~ వచారయో మాస ~~తా~~
హాహా సేతాయో ~~తా~~ హాత్రత్రత్రం నిరుస మానం ~~తా~~
తద ~~తా~~ ప్రభావో ~~తా~~ మర్ద్యభ ~~తా~~ స్మరం సురాజ్ఞ
సర్వ లోక కంబకం మనుజాదినం చనాననం తుజీ
త్వనిరం కుశావనా వాదదియం భూతనయాలి

This micrograph shows a cross-section of a plant stem. A prominent vascular bundle is visible, characterized by a cluster of large, thick-walled cells (sclerenchyma) surrounding a smaller cluster of cells. The surrounding tissue consists of various parenchyma cells.

సర్వం మూలవర్తమా సర్వ వివాద ము సర్వ వివాదా ము సర్వ
 త కమతాం సర్వరం సర్వరం సర్వరం సర్వరం సర్వరం సర్వరం
 సంప్రతి సాభవ మతాం సాంతు యతుం మూర్తం సర్వ
 అనయా సంభాషణం విధించ ససర్వత్వ త పదుర్త పుత్రమ
 తిభాతి కు తగ్గతి చిదయం మది నీ సుతా శ్చ పతి నారా
 మణి వా భక్తానా సకలా పుత్రప్రాప్య జలక్మణి స
 వా విసా పుత్రుల ముత్యం ఇతరణ పుంసా కదా పినభా
 పుత్ర తసా దిదానం కింకరామి పితాంసరత్వ సక బదా
 పయితా వరా మసన్మాధా సమగ్ర పుంయ ది ఇయ మభునా
 వివ ప్రాణా త్తత్వ తి కిం చ రా ఘవో మాంప్రతి వా
 పుత్ర మూల తి పుత్ర తా త్మయం దత్త తార జలు
 కింకం సకం సత్వ తి త్త త దానం సతా మపస్తం
 కింకం సకం సత్వ తి త్త త దానం సతా మపస్తం
 పుంయ ది స సంతు జ్ఞాన భేదే త సంభాషణ మనరప
 మత్త సత్వ వానానా నీ కల్పయితా పుంక వా వయనా
 రణాన్మయ ది రావణా సంవరణానం తరం రామస్తీతా
 సత్వ తి త్త త దానం సత్వ తి త్త త దానం సత్వ తి త్త త దానం
 మాంవం చ కర్త తి భా విప్ర తి త్త త దానం సత్వ తి త్త త దానం
 శబర కా జి నిభానా తి పుత్ర తి మతా పుంక వా వయనా
 జానకం ప్రతి సంభాషణా జ్ఞాన మకరన్మయ ది సామెతి
 మాంకా వణ ఇతి భా వితా పుత్ర త దానం సత్వ తి త్త త దానం

37 శ్రీరామాయణశ్లోకము

మృత్యువత్ తంత జ్వలనమాకర్షణరాత్మస్యః నిత్రాయాత్మజ్వలన
ముత్తాయ శక్రప్రసతావ రావణం ప్రతినవదయన్మంత్ర
వస్తరాత్మః ప్రరణాత్మాత్మసాః శతాశ్చ శతసహస్ర
లయోత్తరభాగం యోపరిమతేనా యాస్యంతియథాధా
తేత్తచారేత్తస్య మాచరిషేన్మిక్రింతు జయాపజ
యాశ్చేవాధినమసాశ్చ దమామవ జయక్రిరత్తమ
వోన్మమాతనిచ్చయోనాస్తి అథవాజేతాస్మిచదపి
సంసరపరిత్రమాత్మ సస్సాగరావతరణం మయాగే
ధ్నతీవారసవారానిశాచరేరాయాభనే మరణంవా
బంధసంహ మయాభావితంహయవిప్రసస్సాగర
లంఘనంహలంకాప్రవేశంహనకుం తత్తస్యవంగ
సమూహేషునకాప్రస్తిసమర్థిర్ధః నిర్దయాద్వితా
తత్తత్తద్ధంకార్థం సూర్యోదయప్రావయమవనశ్చతే
~~తాదుష్ట్యః పండితం మన్తసంహితవారేరుపమానముహంస~~
తాదుష్ట్యః పండితం మన్తసంహితవారేరుపమానముహంస
భవితవ్యం సముద్రులంఘనం రామసుగ్రవయోఃకార్థం
సేతావలాకనం సాక్షికభారవమాప్రయః కథమితేచ
తపురతః సవిత్రవంశవారాప్రకాశేన వదితావ
విశావసంకల్పయితావ సర్వాత్మతయా త్తస్యయాసే
తయా విజ్ఞాపయమాత్మబ్రవత్

హనుమదుపనానసం

అస్త్రసరయునద తోకొసలవశేకాచసరాబధో సమహ
వైభవోపితా త తా స్మరం పర్వపాలయద్దశరథనామ
కాకాజా తస్సరాజ్యం రామలక్ష్మణాభరతశత్రుఘ్నా
దితి కుమారచతుష్టయమస్మితషజ్జేష్ఠా రామంపి
త్రువాక్సపరిపాలనా క్షం సేతాలక్ష్మణాస్తోతం దండ
కాటువంప్రారవిశత్ స్థం రాముం జనన్తా నస్తేతే సతి
తస్స భార్యంజానకీం రావణానామకంకీర్తననితా
చక్షులపాపారత తతం కాసలభ్య సుతస్సైమిత్రజా
నాకం శ్రీరామజ్ఞేలాపగా కాంతారాదిసమస్తప్రదేహ్య
కాఽపిచిత్రే సుశ్రవావర్షయం వానరనాయకం ముఖ
శ్రమూకాదత్తయితావస్థామాంకృతావవాసంమారయ
త్వాసుశ్రవాయ వానరరాజ్జమయచ్ఛత సుశ్రవాపి
సమర్థా ననేక స్థవంగాఽదశదిశం ప్రతీప్రాపాణాత్ తే
హి అహమంశదాదిభిశ్చైత సుతా నిర్గత్తదయేణాదిశాం
ప్రవిశ్య సంపాతేరుపదశేన శుభ్రతాఽవరముఖాఽ
మహాండ్రసిరావత్ప్రజ్జ సముద్రం లంఘయితావలం
కామావిశ్వ పుష్కసాన్ సగ్రాహాణమకరవన్నతాపరిత
హస్తేతాదర్శలాభం కదాభవదప్రత్యేవాదత

సేతాభిప్రాయం

జనక తనయా తానివాకాన్ సుతావరమాశ్చర్యం

సుందరకాండము

లక్ష్మణుని సహారామాయుధముగా ప్రాప్తమైన స్థితః
అమారామస్స సందశవారః స్మశ్రవస చివరః స
మారకుమారంకా సతయూసుజ్జయంగతాస్థికింతు
త్వంకా తవమనావారంకం జనకంకంకావనవ
తుంకం సుకూపలావణ్యాదిభి స్సురాంగనాఇతి
మన్యకేంతు ఘాపర్శనచా వేషంబుప్రావస్వదచిందుప్రా
వాదిచేష్టాభిర్మరేర్చ్యంగనాఇవభాసేతి తస్మాత్త
వకప్రత్యక్షమూమూలాగ్రం మృగజన్మ పయేత్సప్రవత

త తస్మైతా సమారకుమారంప్రతాపవనాట
వర ~~మూం~~ జనకకుమారందశరథస్స స్మషారామస్స
ధర్మవత్త్వంవేద్యంత్వయా మమప్రాణేశ్వరామమైష్ట
జనకస్సదశరథసార్వాజ్ఞాంపరి
శ్రవేత్త్వ మమప్రాణేశ్వరామస్స మిత్రజామయాసా
కందంకకాటవప్రవిశ్య మనిభాన్త అభయందత్త్వ విరాధ
మరదూషణాదిరాయసాధి మారయత్త్వం జననాన
స్థితే సత రావణాయంమాయా మృగవాన్జేన మమభ
రత్రంవంపయిత్త్వమా మపహృత్ ~~మమ~~ నా
రాగారత్రాస్థా పయత తదారభ్య నిప్రావరకదేశం
సంస్తానావద్భయిత్త్వ ఆలేయ మద్భవేష్టమంబాం

80

౪౦. ప్రకాశమాయణశాస్త్రము
 బుద్ధిశాస్త్రమున బుద్ధిశాస్త్రమున

ಬುನಿತ್ ನಮಾ ಲ್ಲಾಹಿ ವದತ್

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

వామమూర్తి
 తానెవయ్యాంసి సారవధాన నారక క్షయ సన్న చిత్ర

సాక్షి తి. వున్న మవదువార్ల అగ్ర పుస్తకం తం.

జనక తనయు సాధవసభావసచరితప్రకరణము

మీయూపరివ్రాజకరూపకాజననా నమోగత్య

ವರ್ತಮಾನಾಂ ಪದ್ಧತಿ ಮುಖ್ಯತತ್ವಂ ಮನಃ

ಗಾರಣಾ ದೇವತಾ ಸ್ವಾಧೀನವಾದುದು ಮನಸ್ಸಾಧಾನಂ

శ్రీమహాశక్తిశాస్త్రము మంత్రవేదముగా వ్రాసినది

నవవభయం ప్రాప్త ప్రసన్నం ~~అంత~~ లాభావం కాంక్ష

య. శిరస్సకర్మయ. స్థా. శ్చయత బ్రహ్మ మాతం నామ

దానావంశమునకు ముగిసినది

[illegible]

అవముఖావళి

అంతా ముగియడం వల్ల అందరినీ సంతోషిస్తామని తెలియజేసింది.

[illegible][illegible]

అంపుచ్చావకె. ఎంతచేత్రామలరై

హాస్యవాదాశ్చవయప్రమాణాం యావత్సంపద్య

శాఖావర్తి మహారాజు విజయ వంశస్థుల వాస్తవము

పదకూత గ్రంథ విశ్లేషణ యావరా పరిష్కారము

సుందరచారిత్రము

రవభునెప్పున్ స్థితాని సాముద్రక-విదలు లాంఛనానికొ
 ఘోరము పుంస్తునసంతత తావపశ్యయది శరదీయము
 మాంసవదయ రామలక్ష్మణౌ దినకరకులాద్భుతా వసి
 స్థ శిష్యైర్నపవిత్రచరిత్రా తావశ్యం రామలక్ష్మణాయో
 శ్చ కపినాం చక్షుశ్చ కంఠావమానైః కిచ్చివ విత్త
 పుచ్చుత

రామశతపథ్యనమ

తస్యః భావం జన్త తత్త తాం జనన్త తరన్త తప్
 ణమ్నోహనాధ్వ వాస్తవసమాచారం విజ్ఞప్తయూ
 మిత్త త్వయా శ్రూయతాం తావకవయోగం సంతరం
 రామశ్చ మిత్రజానానం జనన్త నానిగ్రథేవన
 ఘతావం విచిన్త్యై శ్చాత్మికజ్ఞానాదేవబంధం
 కయితత్త గామంగామం జటాయుషా తతలక్ష్మిసం
 స్థారాచిచరమాక్రియాం నిర్వృత్తం శాత్మికజ్ఞానాదేవ
 కంబంధం మారయితత్త బరసత్తా రావంగిచ్చత్తపం
 పాసం రావకతేరే వివృత్తయుష్మముకై స్వగ్రీవసేష్ట
 విజ్ఞానము మకలతేరేదసంతరం రావకాపహృత
 రావై త్వయా శ్రుగనా త్వతేతానిభూషణానివయం
 శ్చ పరిగృహేత్త రామయోధామ సంపురుషవక
 ల్మః తానిమండనానివిలాసరోదనం విధాయతతా

37

శ్రీరామాయణగద్యమ్
అంబువదంతచారి
మహాం దయై శాశామానప్ర త్యామృతి దృష్టాపిప్రా
యోపవేశంప్రతాప పునస్సంపాతి వచనాదుభా
నిధిం తేరాత్మలంకా పురంజోధయితాప మహాప్రయ
సనోత్ర తాప మపశ్యం సత్తనామాం సుగ్రీవ సహ
రామదూతం వాయుపత్రాత్తత విశ్వాసయరామల
యై శామోగ్యమృజోని వదయో స్త్రూయతాం త్వయా
భవతామహాకారామతి

వాయువం వాయువ వాయువరరాజ్య సుగ్రవాయాదా
సుగ్రవాదిపి ధవారిచమూసమూవార్థ సమస్తాశా
ప్రతప్రప్రయమాంస తవగవేషణాత్థం తేష్వహ
మేకోవానరం బాంబవదంతచారి మారాభిస్తా
మహాం దయై శాశామానప్ర త్యామృతి దృష్టాపిప్రా
యోపవేశంప్రతాప పునస్సంపాతి వచనాదుభా
నిధిం తేరాత్మలంకా పురంజోధయితాప మహాప్రయ
సనోత్ర తాప మపశ్యం సత్తనామాం సుగ్రీవ సహ
రామదూతం వాయుపత్రాత్తత విశ్వాసయరామల
యై శామోగ్యమృజోని వదయో స్త్రూయతాం త్వయా
భవతామహాకారామతి

భవతామహాకారామతి

అపరాధి త్తాప మపశ్యం సత్తనామాం సుగ్రీవ సహ
రామదూతం వాయుపత్రాత్తత విశ్వాసయరామల
యై శామోగ్యమృజోని వదయో స్త్రూయతాం త్వయా
భవతామహాకారామతి

అపరాధి త్తాప మపశ్యం సత్తనామాం సుగ్రీవ సహ
రామదూతం వాయుపత్రాత్తత విశ్వాసయరామల
యై శామోగ్యమృజోని వదయో స్త్రూయతాం త్వయా
భవతామహాకారామతి

సుందరకాండము

వేసానిధివతవమనావారామభక్త్రం సంఘల్లారుజార
వందసుందరచతలాతలయుగళం నారకకావహారుయు
గళం సింహమథనమం విశాలవర్షంకవాటం పరిభ్రష్ట
మాజానుబద్ధు చావవయుగళం కంబుకంధరం ముకు
తస్త్రిధీకపోలం చావయలతాంతసద్వననానాపుటం
ప్రఫుల్లసితాంభాజబంధురవిలాచనం శ్రీకారనిభత్త
వలాద్యంధ్వం విశజ్జటలలాటఫలకం పునాగశకలాబు
తుల్యశిర్షం నిరంతరదరవనవికసితపూర్ణంధువదనం
అమమనశిలముఖతకావహసుందరం ప్రాప్తవలూప
కశాభమలవర్ణం గంధసింధురగమనం సమస్తరాజల
త్వజాసంపన్నం కాదండదయోనురు సురాసురాదిన
ద్వనరకభిర్వందనయవజాంబుజం కించరామంకమల
బంధుకితవాతవతజ్జవాదిభూమిరివర్షమావా
బృహస్పతిరివబుద్ధిమాదిశచపతిరివయశావాదికువ
లయాబంధురివలాకానందకరం జలధిరివగాంభిర్ననద
నం విష్ణురివసద్వకకిమాదికించత్రస్థిరం త్రపలంబం
త్రసమం త్రమస్థితేషాస్తూతం త్రతామ్రం త్రస్థిధం
త్రశంభరం త్రవళయతం త్రవనతం చతుర్వక్తంశం
త్రశిర్షవాచిచతుష్కళం చతుర్గమం చతుష్కమం
చతుస్సమం చతుర్దశసమద్వంద్యం చతుర్దంష్ట్రం చతుర్గ

37

తిః మనః బాష్పవంశునారసః పంచస్మిన్దః అక్షుజ్జల
దశదశా అష్టవంశవాదీ దశపద్యః దశవిజాలః
మః ష్టశక్తవాదీష దుస్తృతః నవతమః సత్తదశక
శ్రీమండవశకాలవిభాగశ్శక్తిః సర్వలాకప్రయ
తాభవతాభరతరంప్రతిపదంతిమవరపురుషలక్ష
దినః లక్షణాన్వితశ్చ సలక్షణోఽపూర్వజన
తత్త్వ సువర్ణవర్ణతౌ వత్త్వంచద్వైవర్తసి తపవ
తాపే వద్మంభానావిద్భవతాచేదిమాంగ్యవశాత్తి
కాలదినకరప్రభాభాసమానామనక్షున్రత్నప
కార్యశురమయీం రామాంసుజ్జీమబ్రామదాద
త్తజః

సేతామారుతిసంవాదః

భూతనయంతాంశువౌతాభపులకితసర్వాంగే సంత
బాష్పపూరితాయేయగళాభూతా శ్శత్రునత్రయ
రాపయితాభ సమాశ్లాష్ట్రవేమమిత్రోః త్త
మమవివాహాకాళోష్ట్రభవేన రామాయదత్తా సేత
యకలహాకాళోష్ట్ర ఆవయోద్ధంపత్యోర్విషాద
పానకం సంప్రప్తసి వయోగకాళోష్ట్రాంశావ
యోజయితుమూగతాసి సమీచనమిత్యావన
మంబనమాచరితాభతామూర్తికాం నిషేధ

సుందరకాండమ్

హాసుమంతమవలాక్య పూజితం భూమి హరిపుత్రక సుజేష
వసుజేష వభవత్సమమాత్రజావానమృతవక్షణజేవా
మనేతయోజనాయతం సమప్రమవతర్కరావజానకషపరి
వామవాదం సాధిపయితావసువేనాత్రానతాని తవరాజు
సభాయానిలవానినసంత త్వం దేశకాలవిభాగజ్ఞం
మవకసమర్థం పండితాగ్రసర్థ పుణ్యనిధిరతపవ
మమభర్తా త్రిరామవంత్ప్రసాదేన మత్రప్రా
వోజిత తనర్థి స్థాయాం సంభాషేతుం యోగ్యసి
వోపుత్ర సలక్ష్మణోరామభక్తుకుశలేవా తస్య పుం
సాదైవబలం మనుషబలం వయస్సబలం శస్త్రోస్త్ర
బలం శక్తియమతీత మేతాని బలాని నయ్యయం
తేజలు సవరాజే వసారభయతం తవ్రచామూనర
వర్జంకామస్సవదనం నమ్మయతేకచ్చుత మమస
హచరప్రభాక్షమేకాన్త చిత్తితాప త్పర్వంతం
లంకా ప్రరంకిమర్థం నదహతి తావదామిమన్
చరివారంరావణం వీమర్థం నవధత అత్రాగతం
తవప్రతికింకిమబ్రవత సా వధాననభాషయ

అజనయ

పశ్చాదాంబ నయభామతం సలక్ష్మణోరామః
క్షేమేకాన్త త్వయాప్రవేషిణి చివర్తినకేషాణి

06 8/5/2000

ಶಿವರಾಮ ಶರಣಗೃಹ

రామ సమ్యక్సంధి సంగ్రహము నా తావం సార్వరం సార్వ
 నావం ద్రయప్రపంచాకావశ్యత ప్రతానము వేద
 నా తేది తస్మాత్ సమయే వపుషే మనక కదంకకమత
 యాతక్రమపుష్పగోళగోళాదరప్రముఖజలతవర్తి
 ప్రసవీస్తవే న జానాతి అపేచ మనుకులాధిపతి
 జలావారం వర్షయిత్యాతజాతదాదహాధాకజ
 పయోనమాత్రవిధుం జతకవాపి నిద్రాసుబ
 మానుభవతి సమ్యక్సంధియోరమర్శిత కస్మిన్
 త్రమయే స్వల్పనిద్రాయాం స్థితోఽపి తదా వహత
 యవోస్థితవోస్థిత ఇతి తిలకమున క్షేత్రము
 వేదమరితము ముదాత శారకాకీరతామ్రాస్త
 యూరమరాళబంధర కృతనిష్పదకారితా
 తావక్సత మల్లకామా జ్జవాలజాతపుష్ప
 వలగ్నమయేష చంద్రకాసమయ తావకగుణ
 తాదీ సార్వర సార్వరం నిర్విణ్ణభవత్ కింతు
 సామీత్యే స్థాంత్రదేవచంద్ర సూర్య స్థాపయతే
 వనోనాదంతా జ్ఞాతా తావత్తు క్సంతమాల్స
 మాభూత్ విదితంథ మభవేద్దదీకామ
 రావణవధంబురత్ కదావాలంకాదవానంబుర
 కింతు విదితమేవకారణం ప్రధానావేత్తం ప్రమ

సంవత్సరం

భావార్థి నహి నహోన్యవదంత

[illegible]

రిన్పుజెరురొద

తామవలగ్నవంసుమండవోహస్విత్ర లిహం
సాన్తిధన్మవాప్రకథనమహాలస్యంకెంతు
కామవరామాలక్ష్మణసుగ్రీవముఖ్య వాప్రత
త్రాగత్తలంకాదహనంకృతాదరావణంసపరి
రంహతాత్వాత్వాంనతావసుజనగమప్రతిమా
దః తావత్పర్వంతంనసవోష్ఠసేచేతిదానమే
మమప్రప్తభాగమారువర్తనశ్చశ్చక్రంస్థూర్ణ
యాతాపర్వమేవరామంతకసమరవనయ
మయిపత్రవాత్సల్యంసర్థపయత్సప్రవత
త్ప్రతాపనదత్తీహతత్సతాభగవతేహనుమంత
సముద్యుభాహరిప్రపదవాప్రకృత్యైవకాప
ప్రదత్తయేనీవర్తనసూక్ష్మకౌశల్యాత్కంకించవ
పహతాభగనమార్గత్వవియసంచారావనక
భవననాహంజులనిధిపతేయంతహరామకా
భంశంకరిప్రతనాచిత్రముబహుభానాః
మతాంజ్ఞాత్వాడుకంధమాభీత్వంనిరుష్టం
దాత్మజాతాపస్థనంత్వత్వవభవప్రతి
గరాయత్రచిత్రభవామరాంసరయేప్రసి

సుందరనాంధ్రము

107

శ్లో నామయోగవిద్యాసనాం మూలం రూపస్య ప్రకరణస్థిపయ
ప్రతి తదాభూతాబ్జపీఠాద్భవం గంభీరతా లపిదా
హంకారం మస్య విప్రమంగళ విప్రహం విహా పురుషమ
స్యం న స్పృశామి మమ పరపరావ సరిత్రా స్పృహప్వల
పావారత్రావజాతి అతపవ తస్య మరణమభావవత
చిత్తం స్థితే సతే ~~అ~~ చారభావ ససత్రాం దహననాల్
పావారత తేన వరామోపి సత్రాం చారయితే నతే
అభ్యుదితినింహా రామ శ్లో నమిష్టత తతో రామవ
అత్రాన త్రరావజాతి మస్య విభావక-వరాతి మారయితే
జయభరితవనిం దిక్షుపూరయితా మయా సహ యోధా
త్రతినభ్యుతచేత రామ స్వహృదుష సా ఫలంభవిష్టతే కా
ర్తేనోద్రు ~~మ~~ మస్య వానపారస్వప్రతకారం భవిష్టతే మమ
సంతాపాగ్ని శ్లో మ్మతి -

హం సుమీన

భామీన తం సంతప్యోక్తి మమారాకేన మనసమ
యోపతేన భక్త్య మేతత్ భక్త్యోదయ భక్త్యోదయ
త భక్త్యోదయ భక్త్యోదయ జనితాయాస్య వార్తాతే రామం
విహా పుతీం సమస్యం న స్పృశామి తి సంభాషణం రా
మపత్యోదయ వార్తాతే పతే వార్తాతే రాం సమస్య
శ్లో తే తే

7
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

శ్రీరామాయణగద్యమ్
 ధృంయుతే సహాద్యుతిశ్చివలభాదిదశదశశ్చ
 ధృంయుతే పతాద్యంశిశ్చితవేదసహకారసనవచప్ర
 సరవజ్ఞతానిరామంవజ్ఞపయివార్జణాభ
 పతామనివార్జంకుంశమువృక్షససహతావ
 త్తమవాచయంతపుకశాభవసభావేతవారా
 యీమన్మతక్తిసూక్ష్మాకారోభవార్కమూంవహ
 ప్రసేత్తవదఃపవయప్రబలాకారంబర్తయి
 బ్రువకమిరుమందరసంకాశంబహమచర్తయ

భూపతి

భాసుతత్వదయాకారమభ్రంకషమపశ్యమ
 ప్రతిమప్రభావసంపన్నమతవవైయద్వై
 వానపారాఃకలషసహకుభానిభవంతు
 హనుమాన్

హపతిప్రతానిగమజిరామస్సముక్తకామయా
 దత్తాయభ్యంరామాయచివత్తమస్మిచిత్మమ
 దహ

భూపతి

చిత్రకూటాచవశ్చిత్తాశ్చి కస్మిచిత్రమయ
 మామప్రజాశ్చరణశ్చిత్రకూటాచవశ్చిత్తమయ

శుభం తదా లక్ష్మీ దేవతార్చనము చేసి
చిత్రకుంబం బంచలేక మహిమ సంతోష కలదిగా
నిజానువాస పర్యటించుచున్నప్పుడు మధ్యాహ్నం వచ్చిన
అర్థరాత్రి మమస్య నాంతరంగిక నిత్య ప్రారణా
కాల మమప్రారణానాథై యజమానమకం ప్రయుజ్యమా
నాపరిసర స్థిత తత్త్వవలు ఇన్ద్రియ శిఖా భిక్షుంధ
యైర్వికర బమనగచ్ఛత్ సంపిరవత్తనం త్రపు లోకేషు
సంచరితావ సర్వకలవాణశరణం గతావతిమేదు
వల్లి రాయుడిరులు మువ్వరాగ త్రరామవాద
యోరపతత్ సచ్చరామచ్చ శరణాగత మాత్మ
భూష మసున్న వోతావతస్యలాతు నమకం చాకా
యద తావతం వాయు సంకరక్షిత్ జుగప్తావ
నర్మత్రాపరాధినమ రిష్టం తథా వృద్ధత్ర జెలుఇవా
శంరావణమ్మ వాతావశాబ్దమైతా ఇయత్పర్వంతం
నాథేం కాకణమప్పచ్చామితరామ ప్రతి శుభా
షయ తిత్తతనలాంభనన మాంధ్రవర్షిరమితి తత్
త్వయివినిర్వసం సురార్చనామః ఉజ్జ్వలాంభనమదమ
పరార్చనమ త్రవదచ్చ తేదేవం దేవోత్సవర్షిం శిరోమో
ణిస్తమదాత ఇత్తంద తావదానుమంతం నిరర్చనభా
వారిప్రవర శుభావళిమకమలకాదేశవత్సా విశాస

సమాధానంబ్రూతా శిశుమణిం జాత్రుత్తయా నతే
ప్రతీత పునర్గమనాయా జ్ఞానదహన్త్రపదతా తే
వదంతం వాసుమంతముద్భవ్య భూప్రతాపా
త తు తు తవమాగ్న మాధ్య కల్యణం ష వత్వత్స
శిశుదహన్త్ర మహాత్మ భూతా శామధ్వంసమ
మహాభూతాంజలి ఆంజనేయ స్తవయో మా ధూత
కవాప్తకవాస్తప్రదేశమా విశ్వైత్తం వచారమూ
మూస అవారామసుగ్రీవయోరాజ్ఞాంశికసాధవ
త్వలంకాప్రవిశ్య మహాత్మ సమంతాదన్వేష్య పూ
ర్వపుణ్యపరిపాతౌ స సేతా మవగిహింకావసత్త్వ
మవశ్యం కంతు శార్వజేష మితోన్వేస్య రావణాంద
ర్భయితామప్రభావంబ్రూతా పునరాగమసే
కార్జ్యం సమాచీనమితాభా తే త సాభాదతద్వినభం
గంతకతోమి యదిమా మావభిషయత్ తేన్ద్రే సమ
యోమమాభిప్రాయస్థిర్ధిచ్ఛవప్రతీతి తమనసి సమాలం
ప్రమందరావార్తన్నవశశరం వర్ధయితా ఆచాదన
కం నిరత్త్ర త్రులాకభయంకరం సింహానాదంచకా
రశతనిరభృతనిభేన తదయారావణా జగతి వివర

శ్రీ రమారామణంద్యమే

941

[illegible]

శ్రీ రామాయణగద్యమ్ సీతామహానామ చందోదయతా
సాధ్యమహింసితాం ప్రతిభూయోభూయోప్రకా
ష్టసువానాసనరామసగ్నిహాసంగమషోభితా
వచితార్థతరణస్థంభాదుత్థాయాంజనయస్థ
తీంతరజాతరాజిభిశ్చయేషునిశాచరష్టపవత
తరాత్మనాః శక్తిప్రాసరామాయనకృతారాధ
నాభిస్తేష్టభుక్తీసుమంతం హనుతమాంశ్చత
ప్రవరణాదరాసనాద్భక్తతదైయాజీనాద
నాభిశ్చైవ ముష్టభూతైర్జ్యసుభూతైర్భూ
భూతైర్భూతైర్భూతైర్భూతైర్భూతైర్భూతైర్భూ
వరతరాత్మరంప్రత్యక్షయమామసపంచప
నమోదరామరాత్రికతంసమాచారంహత
భాః విభావరచరాః రావణాప్రతివజ్జ్నపయా
స పతస్మిస్తేంతరే హనుమానమనసి మువబర్హత
చరాగమచత పర్యంతం మమ జ్ఞాపం వస్తవ్యం
లామోమూసాదిత్యైలాప్యస్వస్వసమావస్థంత
నాదహితాదహితా సర్వస్థంభసహస్రనిర్జితం అనభ
మణిశశిరాజివిజ్ఞానాదీతీతా ఇతి చింతం ఇరకర
ద్యుతవిరాజితం బహునహస్రకర్మకులరక్షితం
రాత్మసదవాయతనమవేష్టతస్మాపరిచంద్రమ

దేవాయ తనాస్రభానోజ్జితం కాలాయ సమయస్సంభ
ముతాబ్జభ్రామయంతి యతావ తస్మాద్భవాన్
జావలాభిరసకాఽవిభావరచరాసమారయ తేఽక
రితాఽత్త్రవనదాఽజానుమప్తే ఘాతాభిష్టతావ
తాఽకలాస్సంభమాదువార్తాఽపావత
తతాఽపరావజాప్రపతంజంబుమాలినంసవరివారం
నివార్తప్రసజ్జరాజభూమిరాసతం-చతురంగబల
సమతంసనానాయకపం-చకంమారయతావతిప
రప్రప్రాజకుతూహలవాన్ వంశుమాన్ తోరస్సం
భారతాఽత్త్రభమధిరువన్ తే సురాసురవంశన
యపదాంబుజారామాజయతా నిజకావంశపాం
డిత్తనిర్మిత తాకపక్షురాగ్రసరిలక్ష్మణోజయ
తు వాకరథి భుజావిక్రమాద్భుతవాసరసాంబ్రా
జ్జధురంధరేష్టశ్రవాజయతు మదయవాసరసనా
యోగేచిత్తశతవంతిబలాంకవిత్తతవంతిబలాం
కవిత్తవత్తవంతావతబలాంకవిత్తప్రమయబ
లాస్సంతితేనర్వజనాన్దంలంకాప్రతానమప్సరత
ఇతాపరి లంకాద్వారావజ్జలంకానాస్తిరావణోనా
స్తిరాత్మనాం నసంతి జన్మరావణాసమాప్రమపేన
మయా తుల్యం రావణవిరాధం రాత్మనానాం

యశాలః సమరాభిముఖానాం క్షణపానాం నివాహన
సాధ్యమత్యంతతాంప్రజీవత్యనిరాంయాసనసజలన
ధిమవతర్జరామపాదసమీపంగమపాస్త్రోవద
సమరాధినిష్ఠావరసాగమసంపత్తినాన్

అర్చనాభాష్యము

తస్మిన్కారణావశాత్తేనాస్మకేయమమారమన్దం
మామూమధ్రవాణార్థప్రప్నయామాసజ్జాపనర్హిత
ప్రళయజంతుమాదుతరమృగసంపదకామౌక్తికం
తావళబంధుర్దేర్దంధసంభూర్దంపరమితరచాతచావళబంధు
వహాతమైః నిజాత్మకమునిరాన్యతమందరశైలశ్చతా
గజాలైర్భుక్తత్రచమరంగవాహినీప్రసమనాదుభా
పరగనాన్యోదితదనకరమండలాగిలన్యమమార
స్సమరావజ్జాంప్రవిశ్య, పారియాత్రపక్షతాపమా
నాన్యోనాన్యతకాయం విలయసమయాప్తమూర్త
ప్రాయం పరావస్తాభావసమరవిజయోల్లాసంవి
యాస్సవిలంబం చావళబలసంహారితాదేకాయ
ధన్వన్తరీక్షాభిర్యోగిస్తదనం నిర్మలాంబుజావదనం త
ప్రచామారకధగధగాయమానః శరీరకలకలతసా
మహాభాస్వరం జలమధిగభిరనంభస్వరం సకలదను
జఘామకేతుప్రాయలాంగూలవంతం సురవర

సమక్రమంతం వదనాస్త్రపురాణాతివశశీర్షశేషవిద్య
పారంగతం ధృతామలప్రవర్ణవర్ణప్రతం సావత్తజన
వారిచందనం మవశబలసందనం శిమంతం తప్రబలవి
క్రాంతం కాంతిమంతం వాసుమంతం సంభక్తసింహనా
దమకళాత్ తదయ సంత రనినాదం ప్రతాపతదయతై
భవంద్రవేత్త మూకుతిరవేతూ పుమానయం కూ
రాస్రసకల్పవభాతి సమకవేతనవిభాయ నావల
మా కూతిర్మవారయా మోతిమతాప్రతకువదాం
వృధత్త తదాన మయ్య సప్రసాదాః కూలమధ్యప
ట్టి సప్రాప్త సప్రమూషా యాధ స్థానుమంతం
జఘ్నాక్రగపత ఆరాత్రం చ కుమారావేరథా
త్వనారథి భిన్నా కం వివశయ సమత్తు త్త చిత్రాసావ
తి సమయజనిత వర్షభారాల్ప పవస చ్చహాన్
బాజాన్ వాసుమదుపరిప్రయోగం చనార మూకు
తిరవే పృష్ఠ త్త రస్థా సమభిగమ్య నరావపతిషు
త్రసరాన్ లాంకూలే న యి పన్ సునా యాసేన వివ
రమకళాత్ వాసుమదుదయ్య కుమారయోత్తుః పరస్ప
రయూత్తం నిరయ్య బుష్టయ సాధవ సమవాప్త
అపదుద్ధారకమంత్రానపర్థ నిర్వరాస్త్ర తివయా
బాపం విలాక్త సాధుస్తా ధురక్షం మారయమారయ
తి మూకుతిం

స్వవంతి తస్మాన్మనవసర. అర్చనకరలాఘవంకరలాఘ
వంచావరహిషము మవలాక్ష్మవంసుమానవయా
అసాపుమాన్కరణకర్తృతగ్రతిభాతిత్వజ్జ్వాళిపరాత్రి
మాతినయినవద్ధతగ్రహాననిభానమకకవయజమా
లస్సమకరవంయవ అశుభంభవతికింవాగ్రతానలాప్య
ప్రభూతబలాతావశ్యేభర్తృస్థరాధిజ్ఞాపలంబుమా
రుతిర్మనుజాననస్సకతాంశీంత్సుజ్ఞాంవృతానా
రథింవంతావ్వివాయానిమారయిత్వా ~~చ~~
చాపంభజ్జ్వాళిపునరత్మసువహంధాగృహతా
ననన ~~జ్జ్వా~~ సోనాద్ధనతర్పత్వః ~~భూ~~ మయితా
ధరణానమహాతయత్త తదయప్రవారణానా
బ్రహ్మానవాదకిధిలేకృతావమనోమృతా
ప్రపతత తతస్సమారివిజృంభయిత్వా ~~జ్జ్వా~~
~~జ్జ్వా~~ చతురంశ్చబలానిజానుషూతైర్మృష
భూతైర్బివిధివర్జితమారయేత్ నివంతకేషా
రాత్రంపరాః పలాయనంకృతా అర్చనమ
తికమసావిరిపరాత్రిమంరావరాంప్రవిరేష
జ్జ్వాపయేత్ ఇంత్రజితంప్రతిరావజ్జ్వాపనానసం

ఇంత్రజితకర్తృకమదవ
పశుచరావణః కతిపయపర్వంతం పుత్రకోక

నవలంపయితావపునంత్రాభావవంతుతనకమ
 ఘనాదమవలాక్ష్మభావపుత్రవాసకవంతుతనకమ
 త్తాంత్రాత్వయాత్రతంబలసంపుమానసామాన్య
 వాసరాసభవతి పూర్వస్థానోవంమమంవిసంవాలినం
 విపులగ్రవంసుశ్రవంరజాభలంగలంబ్రాచుర్న
 జలంగలంసువరజ్జంగదమంగదంధర్మస్థర్మవంజాం
 బవంతంబ్రతాపివాసకవంతుత్రావృత్తననకా
 వయమవిద్యుతకింతుతేజస్సుభుభుభుభుభుభుభు
 శార్వకర్మకపాంఠితోదీనుజావశేషాంసంసం
 తితసాశ్రుత్రవంచినాబ్రమంవాసకంజేతుమ
 శక్త్యమన్యేషాంతవసమస్సువిభాయోధనము
 తప్రబలపాంఠిత్రమస్మిమమత్యయ్యేవాస్మివి
 శ్వాసంరాజధరామసారణతవంసంగరాక్షం
 ప్రోషయామి~~తవజగద్రస్థలమవాత్సర్య~~ తవంచ
 తుర్గంగబలైసార్వకంజగన్మలమవాత్సర్యజగన్మ
 వాత్సర్యభుజులైసంచరత్వజావాలూకుర్వకజాక
 టాకతయావరుయోత్తవోచిత

ఇంత్రజేష్టద్ధానమనమ

పశ్చాదంత్రజేష్టద్ధానమనమ

102

శ్రీరామాయణగీతమ్

102

శ్రీరామాయణగీతమ్
శతాంశభవరాగాదిచతురంగబలావతాతానన్దశా
రసాత్మానాయాంస్థితంహంసమంతంచర్మయోమా
సవత్సరిస్తంతరేమమనాదస్సచమూసమూ
వః పరిభ్రష్టానముద్గరాజానయథార్థేనమంత
జఘ్నః సమారపుత్రస్తవయసాధనాకవాళిలా
గ్రణాభంబయతాత్చతురంగబలాన్దవలేలయా
మారయన్తాస్త్రిత్యంధ్రజిహాంబనయోహాపం
చృషాప్తిసమనాస్త్రపరంపరాఃప్రయుజన్
తీప్రయోజనమనవేలాన్ద్రవాసుమదుపరివరి
చనాస్త్రయోచత్సవతదానమంబనాసుతా
పుర్యాన్ద్రాప్రవర్ణవరప్రదానసమయమమా
స్త్రాప్రయోగోఅనివార్యోజ్ఞాతఃకుటిరాసప్రవ
మితవచనంస్మృతాత్తచయాస్త్రబంధననవేద
భూతాత్భూమ్యాంపపాతరాక్షసాస్త్రమవలా
క్తభంగావహారోద్భుంధుఃతనూతా
రణాదంబనయంబ్రవర్ణస్త్రబంధనంమమ
చరవాన్ద్రమేతంమారుతిర్దదితావమాంబ
పితామహస్త్రబంధనంతత్తాజఃశతశత
ధాభూతాత్పవ్రవాదప్రవరశువంసంసమ

చనమతిభాత కుతల్లచిత పతపామభిప్రాయ
మనుస్మత్తనతావరావణాంవర్ణయతావరామసామ
ర్థ్యంబ్రూతావయభాకథంబాతిరామసామర్థ్యం
నమిషాన్మమూతినిశ్చిత్రతూప్తంబభూతవమిష
నాదోపివరించునప్రవమోచనవిదితాల్లవదా
ప్రవర్తితమననబంధనానినానుసరతిసమా
చారమేతమమచార్చనరాదనాంభంగామేర్పర
బంధురతఃకారణాత్మవర్తితంనప్రయోజనమ
భూతవాసుమానతంవిదితావచితజ్ఞానానామ
లభ్యావస్థాస్థానుసారణాగచ్ఛతివాగ్మతివిచార
యామానసః ~~రావణా~~ వాసుమాతావరావణాసభాప్రవ
పితవంవిధనతనక్రంతరకంకరాస్సమోరపత్రంకు
మోతావబభావరావణాసభాయాంప్రావేశయేత్
సుగ్రీవసచివః పక్ష్యగ్రేవంచదర్శరావణోపి
వాసుమంతంవలాక్రమనఃపరాశ్చూషమవలం
బ్రువ్రవాన్మంనిరత్నవానరవిషయంపుచ్చిత
వాణితతనోన్మయాత్రవారోరామహూతం
దృష్యా ~~మో~~ వానరకన్యంకస్తమా
తంకస్తసచివః కిమాగమనకారణంతే
కఃప్రావోణోత

104

శ్రీరామాయణగద్యమ్

ధనదావా పరుణావా సురపరావా యమోవాకేష
వావా తాత్పర్యము వ్రతము కన్యాకం ప్రావీణ్యత
కిమర్థ మకరణోత్తా సంభాషణం వనభంశం
రాక్షససంవరణం కిమకరణం యథార్థం భాష
యోత్తవాదత

రావణప్రతిహాసమకుపనాసం

~~భాగ్యము~~ తాత్పర్యము వ్రతము కన్యాకం ప్రావీణ్యత
నానకర్తృత్వము వాచిత భూరావణాత్మలు
తవం బ్రవణాత్మ తుర్థ పురుషాంతరం త్వయా
పరితం వదతం కాస్త్రాణి సస్త్రిం కథమకరణం
పరదారాష వారణం కృత్తమేత ద్వంశనాశన
కరణమశ్వత్తనాశనకరమతి సత్త్వయా విదితం
~~రావణము~~ ప్రమదావనాస్థితాం మలినాంబ
రధారణిం నిరతాపవాసకృతాంశేమ రామపా
దాద వింశభాగ్యపరాతం సంతతశాకపరతచ
త్తాంశేరామపశ్యమపారం తవం యుక్తాయ
కృపరహితా సమస్తాం నా మువః భక్త్యవేషిత
చతుర్విధపురుషార్థము యుక్తపురుషార్థంకా
శ్రీరాములు

మంమూత్రమంగేక్షీ త్తవక్త్రస్స సా సేతా తవకం
తవశక్తి త తవవంశారణస్సోగ్గిరిత తవశ్శుభా
పర్వబుద్ధి ఘోరకాకావరత్త త భావయ బలా బల
పరిజన్మ నాభావా ద్రామణైరమకల్పయం
కార్య వర్ణాన్మనస్తావంకారాగారలస్థాపయ
త తమర్మనంపరమరామో అవధిత తంపర
మధర స్సభుజావలీపం తామో స్సవారయత
కించయన త్వంచతుస్సముద్రజలీషునిమజ్జిత
వానసి తం వానినంసువర్ణమానినమకనబాణ
సోవధిత ద్రామం తస్సరామస్తోపరాధంక
తవానసి అతంకారణాద్రామేణావశ్యం తవ
మరణం సంభవిష్యతి సంభవమానాస్య తవంపా
తాళస్థాపి సురవిష్ణుపస్థాపి కిం చోన్మప్రకతస్థాపి
రామేణ తవ ముత్సర్జిత్యయం తావంమారయతం
రామోమనయచ యోగంప్రమవోంప్రసరనాయ
కంబివా త త్రపురాంతక స్త్రంబకాకుప్రవా స్వ
యంభూత్తుతాననాబ్రవత్తవా విజ్ఞానాదేహి
త రయేతం బిజ్ఞాన స్సమజ్ఞాం ఏతస్సర్వయనప
దేవానత్రతావంసరస్యంతి తత్ర భాస్థిత సతి తద్దం
సపరివారం తతావకేనలంకా నిరులంక క్తుమహ

మవాలం తద్విరామనాసనాభావంత్రా
 మంసం మృత్యువస్తవకయతపః ఫలమతాపత్యం
 భుక్తమాసేచితోపరిపాపఫలానుభూతం
 ప్రతి త్వంతరాత్మజీవం రామమనుష్యం అహం
 తువానరః తస్మాద్భూవయోః పద్మపాతయన్
 సి మమవార్తానియథార్థానతిత్వయామంత
 వర్తని అపి తి ~~రామాయణ~~ చావారామదాసః
 స్తస్మాద్ద్రామనామద్వైరజన్మనమస్తతి అహం
 రామమూతస్య స్యాద్ధితోపదేశాధికారమస్తే
 భావయత్తతోపేకతవయశాలపత్నం లంజణ
~~మంత్ర~~ వివాహాంత్రవాంఛసియదినాధివమ
 లోంసేతారామాయదేవే నాచేత్యదిదానమే
 పమరణాంత్రయమిభావయేత్ప్రవచతో

శ్రీధయక్తరావణంప్రతివిభీషణేనతివారానని
 త్తదనంతరం మరణసన్నివేశతస్సగజాత్రస్సవిభో
 ధమపి చాంజనేయస్సవోత్సవదేశవార్తానిరా
 వణయన్ సహస్వర్గభీష్మశ్రోత్రాద్యసా
 ధిపః శ్రావంతేయమవాప్తభటానాంనరయన్

శ్రీ భద్రాః

107

ಪಾಪಕಾಯಂಯುಕ್ತಾಃ

[illegible]

పాపములను పోషించుటకు వచ్చినది

సమస్తాశ్చ బ్రహ్మే వారం నిరవ్యక్తే శ్చైవ సేతావతర
తేహం మూలబద్ధర్థియతాత్వసమస్తైర్వేదజాభ్యుం
శితసావహిత్యాదిజలనిధిమవతేర్జమవం
శ్రవర్షతస్థానవాసరాంతేర్థియతాత్వేషామూ

102

శ్రీరామాయణగద్యము

నందంకల్పయితైర్వానరస్సహ మధువనం
 ప్రవీణైర్వాక్రంశితైర్మాల్వపదత్రాస్థితం
 సుగ్రీవలక్ష్మణానహితంరామంచర్మయితైర్
 వాయుసేవనైర్జపేంగవమసైరాగాచరితైర్
 సితావృత్తాంతంజైవేదయితైర్నైవేదయ
 నవేదయితైర్సహితంమహామహాత్
 తాండవైర్జైరమరయైరైవైర్
 యాత్రైర్వారతంశ్రుతైర్మహంగృహైర్
 సుగ్రీవచిత్తవంశైర్నారంశ్రయైర్జంతుతైర్
 సేమద్రుసేతుబంధసంవిధాయైతంజలసే
 థింసేనాభిస్సిత్రాతైర్వలంకాప్రవీణైర్
 వేణాదిసర్పరాక్షసాన్మహారయితైర్బ్రహ్
 మహాదినిలంపక్షిత్తైర్మహాత్మైర్నాత్రైర్
 నైక్యత్సేతాలక్ష్మణాన్మహాననాభి
 స్సౌకంపుష్పరవిమనమయవృణమోహ
 మారవిశ్రంభత్తేనీమనసనైతయోసహ
 తపవిశ్రవత్పాభిషేకభూతైర్తమపరి
 జూదకైర్నాదరసహితైరమన్యంజై
 భ్యశ్శిష్యుణ్ణవేణవంకుర్వన్మహానాన

సుంధరకాండమ్

పాపములను తరిగి లంకాదహనమ్

భటానినిగడ్డువం భటానినివానరాణాం వాలభింప
 రివేదిరైవప్రకాశతేతనాదవస్థవాసరస్వపృష్ఠంప
 స్త్రోరాచూదయితావైత్రానసినాకృత్యంగారకరత్న
 భులయతైతన్వజ్ఞాపయవ తతః క్షువాచరాః
 రావణామన్యసుసారకణకజ్జితైతల్లబస్వవాలే
 త్తవావకంబుతిజ్జావలయతావకభానయాంరభానయా
 ముఖామయావతస్మిన్తంతరస్వరమాన్వహాసమాపం
 నతావభాజననీరామజ్జామూతస్వవాదరస్వవా
 లం దదవవమ్ తత్రవదత తయైవైరాననిసమా
 నమేతద్భవనమాకర్ణ్యమామూరికానీతాత్
 ముజ్జితమజ్జితమితి మవరమః బమవాప్రత
 ప్రాంబలిరూర్భుతైవతేవలూత్రంప్రతేవోపావక
 మమవరపురుషనిరారకరణితైవైతప్రత్యంత
 వస్మిద్ధీరస్మయది అయమూంబనీయో మమూప
 య్మమప్రస్వప్రణోభవేద్భవ మమవభవయేచ్ఛో
 రామో లంకాప్రవేశ్యరావణప్రముఖాన్దీపకలగి
 రాచరాన్దీమారయితావైమామూంబీకృత్రమయా
 సానమయోధ్యైర్ముఖైర్వైసేకృత్రం సత్తంద
 తవంసూమతో మూమనీతలభావం మమై

శ్రీరామాయణగద్యము

తెవ్రాగ్గయ్యమూస పావకవిష్ణుశతయూఃప్రాక్షసం
ప్రతాపతదయపాతప్రతర్థదపవిత్రాక్షాక్షాసం
పాపంతరంగభూతాత్వకపంద్రవాననవారభావ
మవారపతస్మిన్కారతవిభావరచరంకాలావారత
జ్ఞాక్షిక్షావరాకారభూరయకవాసుమంతం
ప్రమయంతితదయచిత్రంచద్రువం పృథ్వి
జ్ఞాప్రతపదత్తనగం పృథ్విధాంబాలకాం సర్వద
నాం అగచ్ఛకవాసుమాన్దస్వస్మిన్వారదయోగ్యత్వ
వచారయమూస అవ్యూహదదవారనకృత్తవిహార
దాక్షిణ్యవరంప్రతవయోగ్యత్వతయ్యుక్తలాభవత
శ్రీరామచంద్రప్రసాదనకతాపాతప్రప్రభావ
సోసాధనంబయోగ్యత్వమాసేదితాభావయామి
మార్గసముద్రమార్గమమమమమమమమమమ
సనివారకారాత్వంకలప్రయదత్తనమభూతజలు
కించమమజనకస్వచ్ఛదనస్వకృపటయోనస్వజ్ఞ
శరదశరదశరదశరదశరదశరదశరదశరదశరదశరద
గృత్తంభవతవ్రంక్షంతోదానంకాయసకృతాదినాంప్ర
తకాక్షిణ్యమవశ్యకరవమితచింతయితప్ర
నావకారమంజేచ్ఛప్రవానదనిర్మాతరజ్జుబంధా
ప్రాయితావశరకంమంచకాపమంవద్దయితావ

విద్యార్థులు

[illegible]

శ్రీరామాయణానందము

త్రాదాగ్యవారిచిత్రశ్రీవారిభూగ్యవారివార్య
దగ్గరనున్నది నన్నావార్యమట్టివాపత
వానంబుననున్నాం ముంజీతమననాం వా
విధమిప్పుతమయంనామమనంబు
నవలముఖమూత్రంబును వలయకాలకు
ద్రావా ప్రళయకాలమూర్తంబునామ
దావైతివేదాంతమీ వారతనాయకావా
వార్యగర్భవామదావల చిత్రమప్రవయం
అప్రధానమైనంతం అప్రకృత్యుక్తమైనది
జం కదేకుంపంగువారితాపరాక్షునకులనాన
నాంధ్యం అగర్భదావైతిభయభ్రాంతనానం
తాం యాత్రుధానావచారయమానుం
మానుమానపిక్షితావంప్రతిసమస్తత్రవ
మదావనంనకులయితలలక్ష్యదనకము
జ్ఞాపరాక్షురయితలలంకాప్రకారమున
దేవాలవవేత్తం పారవారజలైత్రిరాక్షసయమా
ను మానుమనంతా

తతామరుస్తాం దనం కన్దేచిత ముక్తప్రకాశకాచిత
విభవమనసే త్తంవచారయమాను అవేదా అవం

నిశాచరాపకృతః ప్రజాకారం కర్తుమవలం బృత్రోధప్రకా
 సభావనలంకారాచవనముకరపంకిం మనరువైకకర్తవ్య
 ప్పమంవ్యస్తకం త్రాభిష్ట సుమానవిమారయత్ సమస్య
 సుశుకారవిధవం సంసారాత్తత్రోధపథవాకెషవేల్లిష్ట
 నలయః ఆప్రపబమి వభుక్తానంతరం ప్రజమీవక
 త్రోధంవర్జయంతివాతే ధన్యాః మదయవాలాశ్చినా
 తలంకాప్రకారాచకరన్తాయాః కుంభినీసుతా
 యాః శ్రీమకుభమభవచాప్తానమయాజన్తయతే
 రామసుగ్రీవయోః కార్యం నాశమవంపమదయ
 పతాకంకపిత్వం త్రాహులాకృష్ణవిశిష్టతమానత్
 కర్తవ్యమజాన్తం మమమనసినస్సురతతిజాకయా
 చింతయామాస

తా సుమామతః సుమామతః కుమారిపున

దీర్ఘసమ

తస్మాదేవమయశచరాస్సమీపరకారే చావేత్
 త్రైవదాలంకారప్రకారానిని శేలవస్యని వాసమర్థ
 లాశ్చినాదశమానై త్కీంతురామభార్యయాః
 సర్వపమాత్రావయోజనాభవతకిమాప్రేర్షమేతి
 ధీమతీవర్జితవదజనత్రైవదనందనాతేషాంవా
 కర్తవ్యమజాన్తం కర్తవ్యమహంతరం శోభితమ

114

శ్రీరామాయణగీతమ్

అంతయును మానసేతరామకేంద్రస్థమమలూట
మందెనావనరానచదామం ప్రసక్తగీతంధరజేసు
తారంవంపకం కథనవోష్యతే అతవప్రమాదమ
గమమితమతావమవహారానవోసప్రమదా
వినమవాప్యవంజులంనాకవంమూలసాధంసురస్య
తాంధాత్రసుతారంనరస్యప్రవక్ష్యజీవేత్తనాత్మ
శనమసారానాచరితాత్మకుశలంప్రవక్ష్యతదయ
జ్ఞానసారాణామవనిమిలస్థలంపుయితాత్మ
ప్రసాదనమకళాత్

అరక్షమవోధరారావంణమ్

తతస్సమారకుమారాత్తరక్షరక్షకమనధరా
రమ్యమిదమిదంబాదనకేరమయరజారవంధన
ప్రకృత్యభూతానాంకలనమకలతత్వప్రకృతానాం
యారంభితుయతాన్తనధారయ

తతస్సమారకుమారాత్తరక్షరక్షకమనధరా
నకరామచరణారవిందమాసాధ్యయభుజాస్థలన
విధాయప్రప్యంనానాయాంనిధాయసముత్పత్త
కాయసమార్గజాగోష్యతతదయావసరేత్రం
నత్వజనప్రమరణాదర్శుం వనయోజనవికార

16

శ్రీరామాయణగద్యమశింశుపా
కాపురామమహానామమధ్యస్థ ~~పాదాంతా~~
కవామూలస్థామపక్షంకథమితోచిత అత్రనిర్ణ
త్రచరాకరాపరిప్రసాదనమాస్థాయ ~~ప్రతి~~ పరనమ
ధ్యమనాకసమగ్ధినమభిగమ్యసురసాంవిదేత్య
సింహాకాశమారయతావనిమ్మగాధిపవల్మీకాంతరమ
వాప్యలంకాపురంవిలాక్య ~~సా~~ సాయంసమయం
కాశాన్తంరాత్రినందంజనామప్యమభిగమయ్య
విభావార్ణంలంకాపురాన్త్రవిశ్వలతాశృవాచిత్ర
శృవరభూశృవాశాశ్చక్రసారథమణిపసాధపనా
రికాచైత్యగంజామళాంతంపుకాట్టుగోపురాది
సమస్తప్రదేశాఃకేళిభయతాపరావణమంభకత్తం
ప్రజిత్యంభనిమంభసరాంతరదేవారంతరసభామ
భక్తగామకంపనాకంపనాత్మనీకనిశాబమందరా
ణివిచిత్రసతరామధృవేభ్యుపవలధాచింతయిత్వా
దైవతాపరాతయవశ్చైకంశృవాపక్షేనయథాక
థంవా ~~ప్రతి~~ అనాకవనంప్రావశం
తద్వికవనపకశ్చైవప్రదేశేనవాప్రకాతమంభసా
భిరతమననార్థమధ్యశింశుపామల్మమూల
స్థితాంశుతామపక్షంకేంచవికాత్మపకకత్తం

సంపద్యము

[illegible][illegible]

2

ಸಾಕ್ಷಿ ತಾತ್ಪರ್ಯವಾಕ್ಯಾದಿನಾ ದೃಷ್ಟಕಾರವಣಂತಿ
 ರಸ್ತೆ ದೃಷ್ಟಕಾರವಾಕ್ಯಾದಿನಾ ದೃಷ್ಟಕಾರವಣಂತಿ
 ವಲಂಬು ಭಯಕತಮನವಾಪ್ತಭಾರವಣತಾತ್ಪರ್ಯ
 ತಾತ್ಪರ್ಯದೃಷ್ಟಕಾರವಣಂತಿ ದೃಷ್ಟಕಾರವಣಂತಿ
 ಭಾವಯಾಜನಮಾತ್ರಕಾರವಣಂತಿ ದೃಷ್ಟಕಾರವಣಂತಿ
 ಕಾರಯಾಪಕಾರದೃಷ್ಟಕಾರವಣಂತಿ ದೃಷ್ಟಕಾರವಣಂತಿ
 ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಕಾರವಣಂತಿ ದೃಷ್ಟಕಾರವಣಂತಿ
 ದೃಷ್ಟಕಾರವಣಂತಿ ದೃಷ್ಟಕಾರವಣಂತಿ ದೃಷ್ಟಕಾರವಣಂತಿ
 ದೃಷ್ಟಕಾರವಣಂತಿ ದೃಷ್ಟಕಾರವಣಂತಿ ದೃಷ್ಟಕಾರವಣಂತಿ
 ದೃಷ್ಟಕಾರವಣಂತಿ ದೃಷ್ಟಕಾರವಣಂತಿ ದೃಷ್ಟಕಾರವಣಂತಿ

శుభదత్తరావు

సంపదకాండము

ప్రభూతి శక్తీశం సామూఖ్యైకత్వ సంయుక్త
అస్థిష్ఠిత్రైలోక్యం భగ్నామౌంతరిక్షతీరావ
ణాం వానిష్ఠితీవక్త్రేంద్రియసౌతిబభాష
వాహరాజాంకిష్టేంద్రప్రయాణమ్

వారాణాసికి వందా ప్రయాణము

వారసరాజు గారి పేరు
~~పాత బిల్లు ద్వారా పేరు మార్చినట్లు తెలుసుకోవడానికి~~
 పాత బిల్లు ద్వారా పేరు మార్చినట్లు తెలుసుకోవడానికి

పాపములను దూరము చేయుటకు మంత్రములు
 వినయమున ముఖమైనవిగా నున్నందున
 మనస్సును మహిమ ప్రసాదించుచు ఉన్నప్పుడు
 తత్కాలమున వివాహమున ముగిసిపోవుచున్నప్పుడు
 శంభువుని సమీపించుచు వచ్చును మధువను ప్రవేశించు
 గదారజుని యయోధ్యాయుడు మధురాని సమీపించు
 కంచె వద్దకు వెళ్లి మధువు చూడఁబోయెను ఇది
 పెరిగి భంగమున పడి పోయెను అట్టి పక్షికలతో
 తానొకటి కాదు యేక వృక్షమై పడి పోయెను ఇది
 దయచేసి మరణము లగును మధువును రక్షించు
 వాడు వివాహము మానును వనపంతులు వధిమమున
 నవలాక్ష్మిని సంప్రకటించును వారయితో ఒక యతడు
 ఫలమున పొందెను తాను వంట్రపు సానుచు ఉన్నాడు
 స్థానం రామలక్ష్మణుని నిర్దిష్ట స్థానమున మాంసాన్ని
 నమస్కరించి విధాయకుడై తిరుగుచు పయావిజ్ఞుడు

యామాసము

తస్య చంద్రాన్వయే హిమత్రాస్సుశ్చైవం ప్రతే భాగ సూ
ర్య సుత రోఽయం కి మధ్యం రాదనం క రోతి అనేషవిజ్ఞా
పితో దంతం కల్ప తి బ్రువంతం లక్ష్మణం స మస్తత్స
రా మం ప్రణిపత్య వల లక్ష్మీ వస్తుశ్చోద్యత్య మహా
చక్ర వౌరామ లక్ష్మణం మానుమదం గద జాంబ
వదాదయం కపయో అగత్య మధు వనం ప్రవిశ్య వ
సవాలక మేతత్త ముద్విధ్యత్యైవ నే విజృంభయన్
కర్ణాక్షం వివారియం మరణో సకేల పతద్భుతైః
తం శంసతే తే బ్రవత్

పశ్యత్రా మానుశ్చైవ మవలాక్రవేం సుజానభీకారాన్
ప్రతీకిమా లాదయన్ త్వవదత్ సుశ్చి వోఽపే వేం
ఘటకులతెలకే కార్యం సంభవ్యమాస్యదితమమంభి
ప్రాయం కథ మతచివాంబనయో కార్య మాకంధరం
జాంబవాణిమంత్రీ అంగ హానతా భూతైః తత్త
తిశ్చ యుగవ త తైర్దంస ఫల వత్తైః భవ
దభంకాకణాత్త తావృతైః తమ వశ్యైః జ్ఞాతైః
తిజ్ఞాతైః తిషి పవా త్రాతలైః మత్తైః త్రా న చ్చై
శ్చాదైః తిషి తైః శుశువతంశైః తైః శ్చై

[illegible]

విత్తే చ్చ విచిత్రా విచిత్రా ప్రమదావసేసతా మపలాక్రతే
దయానాకవక్త్రచాప్తే వత్సినధరత్రో సహా ~~త్రో~~
ప్రప్రతే వదల్చిన వశపు తాదకానాత్ర నత్త సతాం ప్రతసా
మదానవంజోపాద్యుస్సాధ్యయామాస

తత్తత్తత్త త్రోలాకంతుకంభయంకారకారంకారదళా
తరస్సత్త త్రాణం ~~త్రాణం~~ గ్రహతావ వానిశాపరమమ
ప్రాణానాయకసేరామచంద్రా త్రవమ్ త్తద్ధివిప్రతే
త్తదేకానిపరుషవారాన నభావత సోరావత్య పరా
భవమనుభూయత్త వికాతభావన స్వగీవామన
భూత తదానమహం మహాత్మరాత్తద్ధిమహాప్రభూ
త ప్తేప్రంప్రత్తమ్ విధాయ సంభాషయత్త తవప్రమ
సమరచారం విజ్ఞాయత్త తవముద్రకా ~~తవము~~ మయ
భ్యం సాజనకాత్మజా పరాచిత్రమటాబ్జన ~~తవము~~

~~తవము~~ తవయోగ్యతావత్త తయోధువయోధి
పరస్పరింలాపా ~~తవయోధువయోధి~~ మహాం విజ్ఞాప్తకా
కాసురప్రతాం తతం సతావబాప్తజలం విస్మజ్జ మా
మపలాక్రవేమమత్తు త ~~తదా~~ తదాకానమాత్రమ
మప్రాణాధీరామః బ్రవత్తప్రం ముమోచ ఇదా
న ~~తవము~~ మయత్తద్ధం తంరాత్త స సందారంకిమద్ధంనా

కరణితి విలపణ స్వకాయ చూడ మణిం మదభీమయ
పు త గూఢాభయము తుల్య తస్మాత్ ప్రకారం యాః జనస్థా
నతవ సన్నిధౌ భుక్త్యా పతకకాంతవరీవ తవయవ
సకర్తృతనిర్మనమివ సర్వసత్త్విమతదయణ్ణ ముక్త
నతానిద్రా వననిద్రా సాపతప్రతార లంకాప్రవేశ
ప్రభృతి నిద్రావారిక పదలపంసర్వరక్షి తిత్తుని మజ్జనాది
దేహానీం సగూఢావర్ణయత ద్విరారావారా మేతి యువ
మలినష్ట్రం కృత్యావశ్యే వతాంభవతాం దర్శితానం
వాంభతే తిత్తునిర్మనతాయా ముక్తా దారత్వం దుకా
రామాయ వాసు మతేరామణిన్వ తిత్తునిర్మనసాగదేమ
తి రామోపితవయ మణి మురళి వ నిర్మి జన సమాచి
న్యచాన్వజలం పరిత్యజ్య లక్ష్మణాయ ప్రదర్శయతో
వాసు మంతమాలోక్య హా ప్రణామ పురుష త్తి పతచ్ఛూ
రా మణి క్షిప్త నేన మమ జనకస్త్వత్ దశరథస్త్వపితా మ
హా మజభ్యుపాలనకర్తృతదానీతి దిక్ష్వ సంతృప్తవా
నస్త్వత్వం సమర్థిన్ సరః మవ బంధధిం లంఘయతుం
లంకా ప్రవేశకర్తృ పరింప్రవేశ్యం సేతయో సంభాషయ
తుం ప్రమదా వనభంసం విధా త్త్యం నిశ్చాచర సముద
యం మారయతుం రావణం నిరవయ్య = లంకాదేహ

సుండురకాండము

127

సంకర్షంపునస్సముద్రతరణంవిధాత్తుంత్వమవసమర్థంపర
పరమైశ్వరమశలవారాధవిజ్ఞాపనతత్తునావయోర్జువ
త్సంప్రాణానసాధవయన్త్వవయోపకారస్తప్రత్నవ
కారంవిధాతుంనక్రమితస్సరిరంశి

(శ్రీ)

సమ

రాశీతి నివారణము సమయమునందు

సమయమునందు సమయమునందు

తీర్పు తీర్పు కీర్తి స్థానమునందు

సమయమునందు సమయమునందు

చంద్రము వాసమునందు సమయమునందు

కీర్తి స్థానమునందు సమయమునందు

సమయమునందు సమయమునందు

సమయమునందు సమయమునందు

సమయమునందు సమయమునందు

సమయమునందు సమయమునందు

సమయమునందు సమయమునందు

సమయమునందు సమయమునందు

సమయమునందు సమయమునందు

సమయమునందు సమయమునందు

సమయమునందు సమయమునందు

సమయమునందు సమయమునందు

సమయమునందు సమయమునందు

సమయమునందు సమయమునందు

సమయమునందు సమయమునందు

